

En sam Božiček ni dovolj – zato je v eni od veleblagovnic v Sydney končalo "šolo za Božičke" več kot 70 Avstralcev, starih od 22 do 81 let. Z diplomo v žepu želi jo tudi nasim brašcem

"**A MERRY CHRISTMAS and a HAPPY NEW YEAR!**"

NASLEDNJA ŠTEVILKA "GLASA SLOVENIJE"
IZIDE 12. JANUARJA 1994

GLAS SLOVENIJE ŽE LI VSEM SVOJIM LEPENJENIM NAROČNIKOM BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREĆNO NOVO LETO 1994

Hvala vsem, ki so z voščilnicami poslali denarni prispevek za naš tiskovni sklad

**14 - DNEVNIK
CENA DVOJNE ŠTEVILKE \$ 4.00**

AVSTRALSKI SLOVENSKI NEODVISNI INFORMATIVNI ČASNIK
THE VOICE OF SLOVENIA
THE AUSTRALIAN SLOVENIAN INDEPENDENT INFORMATIVE NEWSPAPER

**LET 1 / št. 16 - 17
14. DECEMBER / GRUDEN 1993**

Republika Slovenija
Ministrstvo za zunanje zadeve
Sektor za Slovence po svetu

**Drage rojakinje in rojaki, Slovenke in Slovenci, ki živite v Avstraliji!
Prisrčen pozdrav iz domovine, odete v zimsko odejo.**

Slovenci smo razsejeni po vseh kontinentih sveta, čeprav nas ni veliko. Različni so razlogi, različne so usode, različni občutki in pogledi, vendar nam je vsem skupno, da se čutimo kot del slovenskega naroda. Naša skupna skrb in naloga je ohranitev slovenstva, naše kulture, jezika in domovine. Dragi rojaki, v imenu svojih sodelavcev in v svojem imenu Vam iskreno želim vesele, blagoslovljene božične praznike, miru, radosti in veselja polno ter uspešno leto, ki prihaja. Vsem lep pozdrav!

**prof. dr. Peter Vencelj
državni sekretar**

POMEMBNI DATUMI:

**11. DECEMBER — DAN ČLOVEŠKIH PRAVIC
Leto 1994 — LETO DRUŽINE**

AKTUALNO Z UREDNIŠKE MIZE

Cenjene bralke in bralci!

Pišejo nam... pred prazniki me je doseglo še eno najlepših daril, ki jih lahko dobi urednik kakega časopisa. Res je skoraj preveč laskavo, če pa hočem biti iskrena bom kar povedala kaj mislim: da sem si ga zaslужila. Toda če hočem biti do konca iskrena, bom morala priznati še nekaj - to kar ne govori o napornosti, odrekanju in pritisku, ampak tudi o koristnosti. Zaupala Vam bom: delo s časnikom je tudi moje zdravilo! Daje mi občutek "to be needed!", bi dejali v Avstraliji. Prinaša mi jutra, polna videnja smotrnih in svetlih, dosegljivih ciljev; večere zadovoljstva in občutka polnosti. Skratka, delo je iz dneva v dan novi izliv in novo darilo mojemu življenju! Si lahko predstavljate človeka, ki ga v najlepših, srednjih letih zaradi delne fizične invalidnosti upokojijo, njegov duh, srce in možgani pa so še polni energije, idej in hotenja?

Prav zato naj ne bo pismo Hrenovih namenjeno samo meni ampak tudi Vam, ki mi omogočate to delo oziroma izhajanje našega časnika. Vsi finančni in moralni podporniki! Seveda sem spadate, med drugimi, tudi vsi Vi, naše cenjene bralke in bralci pa organizatorji raznih akcij, sodelavci - dopisovalci, oglaševalci, zbiralci gradiva in "fotografi"... in seveda tisti akterji, ki nam omogočate, da o Vas pišemo.

Srečna in zadovoljna zaključujem to izdajo časnika. Ker pa nisem navajena nekaj samo hvaliti za vsako ceno, moram priznati, da ni bilo vse "med in mleko", saj so me včasih neizogibna izpovedovanja resnic "obsenčila" kot nesramno, ostro in nezaželeno. Ja, takih resnic, ki si jih drugi niso upali položiti na mizo in se z nasprotniki odkrito soočiti. In še več, ker so me dobro poznali, so me najprej "napihnili", potem pa pričakovali, da za njih opravim "ta del posla", oni pa so se poskrili po kotih in ostali naj, naj...boljši! Oprostite mi, toda ob zaključku leta se tem očitkom ne morem izogniti.

Naš današnji čas je tisti izsek zgodovine, ki ga ne doživi mnogo generacij in prav zato je ta dvojna praznična številka tudi ZGODOVINSKA!

Namestite se udobno v naslonjaču, se sprostite in prelistajte po časniku... Voščila spoštovanja vrednih predstavnikov naše mlade države Slovenije - ali Vas ne navdajajo z zadovoljstvom? Predstavitve nadarjenih in pomembnih rojakov - ali Vam ne vlivajo ponosa? Volja slovenskih učiteljic in v Avstraliji rojenih, potomcev Slovencev - maturantov slovenščine in Avstralec maturant slovenskega jezika - ali Vam ne govorijo o svetovljanstvu slovenske besede? Obletnice društev - ali ne kažejo naše "biti" in njegovo trajanje? Paleta voščil - ali nam ne predstavlja našo živahnost, aktivnost, polnost, dobronamernost in pripravljenost za sodelovanje? Hvala vsem!

Kot dodatna ilustracija vzrokov za moja razmišljanja, dejanja in pisanja v letu 1993 pa še besede našega pisatelja Ivana Cankarja:

"...Ali nisem pel o žalosti, ker je bilo v mojem srcu hrepnenje po veselju? Slikal sem noč, vso pusto in sivo, polno sramote in bridkosti, da bi oko tem silnejše zakoprnelo po čisti luči. Zato je bila moja beseda, kakor je bila trda in težka, vsa polna upanja in vere! Iz noči in močvirja je bil v nebeške daljine uprt moj verni pogled — vi pa ste me razglasili za pesimista...!"

Vaša urednica
Stanka Gregorić *Guščer*

MNENJA IZRAŽENA V TEM ČASNIKU NE PREDSTAVLJajo VEDNO MNENJA UREDNIŠKEGA ALI UPRAVNega ODBORA V CELOTI. AVTORJI SAMI ODGOVARJajo ZA SVOJE PRISPEVKe. VSA PISMA - PRISPEVKI NAJ BODO KRATKI - OMEJITEV JE DO 230 BESED

Ste kdaj pljunili v obraz izsiljevalcu? Ste se kdaj postavili v bran slabšega? Ste kdaj rekli mogočnežu, da laže? Ste kdaj preprečili kakšno podlo intrigo? Ste kdaj vzeli v bran nedolžnega? Ste kdaj naredili kaj dobrega s tem, da ste postavili svoje življenje na kocko?

Ce ste, niste bili zaman človek, a če niste, ne vem, zakaj ste se rodili kot človek. Lahko bi se rodili kot črv, miš ali muha.

Dragan Jeremic

PIŠEJO NAM...

Draga gospa Stanka!

Naši neutrudljivi glavni urednici! Ne 100 % ampak 200 % se strinjam s pismom katerega Vam je poslal dr. Marjan Filipič iz Sydneys. Seveda delate čudeže z malimi sredstvi, ki so Vam na razpolago. Rad verjamem, da to delo vzame skoraj ves prosti čas! Vaš dopust v Queenslandu je bil več kot zasluzen. Gospa Stanka, le tako naprej! Vsi Slovenci v Avstraliji Vas potrebujemo! Saj je "Glas Slovenije" izredno zanimiv in poučen za vsakega Slovenca. Z ženo sva z Vami že govorila po telefonu iz Sydneys.

Velikokrat sem si Vas skušal predočiti kako izgledate. Vsa ta ugibanja so bila brez uspeha. Toda v 14. številki G.S. na drugi strani sem z veseljem zagledal Vašo fotografijo in sem bil prijetno presenečen! Za pomembno delovanje med avstralskimi Slovenci Vam pa pošiljam malo božično darilo: Izbira odlomkov Ivana Cankarja. Upam, da se Vam bo ta zbirka dopadla. Zavil sem jo v plastiko, da bo ostala še dolgo dobro ohranjena. Miren Božič in zdravja polno novo leto!

Vaš 81 letni Ljubljancan z ženo

Korl in Mili Hren - NSW

GLAS SLOVENIJE JE NE- DOBIČKONOSEN ČASNIK, NAMENJEN SLOVENSKI SKUPNOSTI V AVSTRALIJI

THE VOICE OF SLOVENIA IS A NON - PROFIT NEWSPAPER IN THE SERVICE OF THE SLOVENIAN COMMUNITY IN AUSTRALIA

VELEPOSLANIŠTUO RS - Canberra

Spoštovane Slovenke in Slovenci!
Komaj deset mesecev je minilo od
odprtja slovenskega
veleposlaništva v Australiji pa smo
se že dobro spoznali.
Usem vam želim veliko uspehou,
zdravja in družinske sreče v novem
letu 1994
Imejte veselne božične praznike!

*Aljaž Gosnar
Odpravnik poslov*

Vsem rojakom lepe božične praznike in da bi
leto 1994 preživeli v medsebojnem
spoštovanju in razumevanju

*Alfred Brežnik
Častni konzul RS za NSW in VIC*

Božič v prijetnem domačem in
svetem vzdušju
ter 1994. leto v miru, zdravju, sreči
in zadovoljstvu, vsem Slovencem
želi

*Dušan Lajović
Častni konzul RS za Novo Zelandijo*

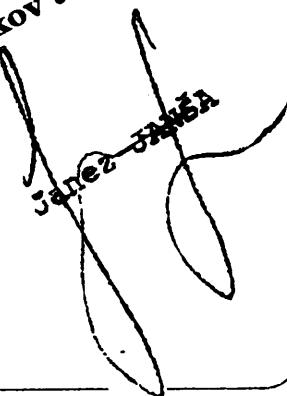

SLOVENSKIM MEDIJEM

Mesečniku za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji
 "M18L1", glasilu Slovenskega društva Melbourne "VESTNIK", literarni reviji SĀLUK-a "SVOBODNI RAZGOVORI", listu Slovenskega društva Planica iz Melbournia "NOVICE S PLĀNICE", drugim društvenim publikacijam ter radijskim delavcem na SBS-u, 3 ZZZ-u in številnim slovenskim radijskim delavcem po Avstraliji, želimo v letu 1994 obilo uspeha pri njihovem tako zelo pomembnem delu

Glas Slovenije

Dragi bralci, dragi Slovenci!
Se eno leto v samostojni Sloveniji se
Čudovit je občutek pripadanja deželi
na sončni strani Alp, tako čudovit kot
moje želje - namenjene vsem vam, ki
Vesele božične praznike in srečno
Novo leto ter veliko lepih želja in
trenutkov tih sreč.

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES - KONFERENCA ZA SLOVENIUO

Vsem Slovencem v Avstraliji

Svetovni slovenski kongres, konferenca za Slovenijo želi vsem rojakom in prijateljem vesele božične in novoletne praznike. Upamo, da bomo v prihodnosti razvili še tesnejše stike med vsemi Slovenci po svetu, brez razlikovanj, v strpnosti in dialogu. SSK-KS domuje v Ljubljani, na Cankarjevi 1/4. Veseli bomo če se oglašate pri nas, ko obiskujete domovino. Dobrodošli!

*Dr. Irene Mislej
Predsednica*

ZDruženje prijateljev SLOVENSKE BESEDE - VIKTORIJA

Vsem Slovencem in našim prijateljem - starejšemu, mlajšemu in najmlajšemu rodu vesel slovenski Božič in uspešno novo leto!

*Aleksandra Ceferin
Predsednica*

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE EMBASSY OF SLOVENIA

Advance Bank Centre-Level 6, 60 Marcus Clarke street, Canberra City, tel.: (06) 243 4830 fax: (06) 243 4827. Pisma in drugo pošto pošljite na naslov: Embassy of Slovenia, P.O.Box 284, Civic Square, Canberra ACT 2608. Veleposlaništvo je odprto vse delovne dni od 9.00-17.00 ure; uradne ure pa so od 10.00-14.00 ure. Odpravnik poslov: Aljaž Gosnar; upravno konzulski referent: Tina Omahen.

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE AVSTRALIJA (NSW in VIC)

21 Judge Street, Randwick, Sydney, NSW
 Častni konzul Alfred Brežnik

Obisk urada izključno po dogovoru
 (By appointment only)
 Tel.: (02) 314 5116;
 Fax: (02) 3996246
 Poštni naslov:
 P.O.Box 188, Coogee, NSW 2034

**KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE
NOVA ZELANDIJA**
 Eastern Hutt Road, Pomare, Lower Hutt (Wellington). Častni konzul Dušan Lajović.
 tel.: (04) 567 0027, fax: (04) 567 0024
 Poštni naslov:
 P.O.Box 30247, Lower Hutt, New Zealand
 Naslov v Avstraliji:
 78 Victoria Street, Smithfield,
 Sydney, NSW 2164.
 tel.: (02) 604 5133; fax: (02) 604 009
 Poštni naslov:
 P.O.Box 5, Smithfield, NSW 2164

TO IN ONO IZ SLOVENIJE

LJUBLJANSKI KRIMINALISTI SO ODKRILI NOV VRH LEDENE GORE
Ljubljanski kriminalisti v teh dneh preiskujejo eno večjih finančnih afer, ki je povezana z gradnjo Svetovnega trgovinskega centra - World Trade Centra v Ljubljani. Gre za celo vrsto kaznivih dejanj zlorabe položaja, ponarejanja listin, fiktivnih pogodb itn.

Kdo je v tej navezi igral glavno vlogo je težko reči, "v igri" pa naj bi bili dve osebi, zaposleni v SMELET-u, poleg tega pa naj bi verigo sestavljal še posamezniki iz nekaterih drugih slovenskih družbenih in zasebnih firm. V zasebne žepe se je, po mnenju kriminalistov prelilo okoli 16 milijonov tolarjev, kar pa še ni dokončna številka.

MARIBORSKA OROŽARSKA AFERA PRED KOMISIJO

V Ljubljani so se sestali člani parlamentarne preiskovalne komisije za vpletjenost in odgovornost nosilcev javnih funkcij v zvezi z najdbo orožja na mariborskem letališču. Večina se je strinjala s predlogom dr. Dimitrija Rupla, da naj bi se komisija dokopala do seznamov vseh imen, ki so se do zdaj pojavljala v zvezi s to afero, ukvarjala naj bi se torej samo z vpletostenijo nosilcev javnih funkcij, ne pa s preiskavo same afere.

IGRALNICE SO OBDAVČILI

Državni zbor je po hitrem postopku sprejel posebni 5 do 40-odstotni prometni davek od iger na srečo, kar bo prizadelo nekatere igralnice, tudi portoroško.

STAVKA NA TV KOPER-CAPODISTRIA

Ekipa italijanskega programa na koprski televiziji je pred kratkim stavkala, po njihovem zato, ker jim je slovenska televizija "odrekla avtonomijo". V resnici so njihove teme, ki jih imajo na sporednu za Slovenijo nesprejemljive in žaljive. N.pr. da Slovenija zatira italijansko manjšino v Istri itd. Zapleti RTVSlovenije in TV Koper-Capodistria se nadaljujejo, saj je glavni cilj italijanskega programa, da si italijanska manjšina pribori svojo lastno televizijsko postajo v Sloveniji. Stavkalo je 46 delavcev italijanskega programa, tretjina vseh zaposlenih, odsotnila sta direktor Roberto Apollonio in odgovorni urednik Tullio Vianello.

SLOVENSKI ČASTNI KONZUL IZ CLEVELANDA V SLOVENIJI

Te dni se je mudil v Sloveniji dr. Karel Bonutti iz Clevelandu. Profesor Bonutti predava kot gost na ljubljanski ekonomski fakulteti.

PRVI URADNI POGOVORI Z NOVIM MINISTROM BIH

Slovenski zunanjji minister Lojze Peterle je sprejel novega zunanjega ministra BIH dr. Irfana Ljubljankica, ki se je šefu slovenske diplomacije zahvalil za vso dosedanje politično in humanitarno pomoč, ki jo je Slovenija nudila nesrečni Bosni in Hercegovini.

SPOMIN NA MAJSTROVO NAJDALŠO NOC

V Mariboru in Lenartu so 23. novembra počastili spomin na noč, ko je slovenska vojska pod vodstvom in po načrtu generala Rudolfa Maistra razorozila mariborski Schutzwehr. Pred spomenikom generala Maistra je o bojih prikovedoval eden od 41 še živečih udeležencev teh dogodkov- Friderik Kralj. Poklonili so se tudi spominu Franca Plavca, dan prej umrlemu Maistrovu borcu.

ŽE 862 USPEŠNO OPRAVLJENIH IZPITOV IZ SLOVENSCINE

Zadnje dejanje v postopku pridobitve slovenskega državljanstva je tudi preizkus znanja jezika. Tako imenovani izpit iz slovensčine je odvisen od intelektualne izobrazbe prisilca kot tudi vrste njegove zaposlitve. V komisiji so predstavniki notranjega ministrstva in slavisti. V primeru, da nekdo ne obvlada jezika ga napotijo na tečaj. Po tem mora spet na komisijo in če izpita ne opravi se lahko poslovi od slovenskega državljanstva.

BLAGOSLOVLJEN VELIČASTNI SPOMENIK NA ŽALAH

Na ljubljanskih Žalah je prvo adventno nedeljo slovenski metropolit in ljubljanski nadškof dr. A. Suštar blagoslovil veliki križ, delo arhitekta Marka Mušiča.

TEDEN SLOVENSKE ZNANOSTI BO TRADICIONALEN

Od 2. do 7. novembra letos je v ljubljanskem WTC, v organizaciji ministrstva za znanost in tehnologijo potekal prvi teden "Slovenska znanost za razvoj", na katerem so pripravili razstavo nekaterih najuspešnejših dosežkov slovenskih raziskovalnih institucij, na njem pa se je zvrstilo osem tematskih okroglih miz.

PLAKATI O ZDRAVEM ŽIVLJENJU

V galeriji Slovenijalesa na Dunajski cesti v Ljubljani so pripravili mednarodno razstavo plakatov, ki spodbujajo k zdravemu načinu življenja. Sporočajo vsebino evropskega kodeksa proti raku.

VEČNA PLEČNIKOVA ARHITEKTURA

V prostorih ljubljanskega Magistrata je bila predstavitev ponatisa dveh knjig Jožeta Plečnika in srečanje s Plečnikovimi učenci.

PET VIDEOKASET O SLOVENIJI ZA TUJCE IN SOLARJE

Komplet petih kaset naj bi bilo mogoče kupiti konec januarja 1994, predvidena cena pa bo 20 tisoč tolarjev. Vsaka kaseta bo dolga okrog dvajset minut. Slovenijo predstavljajo drugače, vsekakor pa manj naivno idilično, kot smo bili tega vajeni. Na eni strani predstavijo tujcu, na drugi strani pa osnovnošolcu in srednješolcu današnjo Slovenijo: po geografski, prostorski, kulturni in znanstveni plati (kot pogoj za gospodarsko zanimivost).

PRVI SLOVENSKI KONGRES VETERINARJEV

Portorož - Okrog 400 slovenskih in tujih veterinarjev se je v portoroškem Avditoriju zbralo na prvem slovenskem kongresu, kjer so jih pozdravili predsednik republike Milan Kučan, predsednik svetovne veterinarske organizacije Trevor Blackburn in slovenski minister za kmetijstvo dr. Jože Osterc. Priznanje dr. Janeza Bleiweisa so podelili nedavno umrlemu Dominiku Petaču.

SEJEM RAČUNALNIŠTVA

V Ljubljani je bil računalniški sejem IFOS 93 pod gesлом Razvojna moč računalništva.

MARIBORSKI KIRURGI BOLJŠI OD AVSTRIJSKIH

Na oddelku za plastično kirurgijo mariborske splošne bolnišnice se že dalj časa zdravijo tudi bolniki z najhujšimi opeklinami, ki jih tja napotijo iz Avstrije. Sodelovanje z graško bolnico poteka že vrsto let.

MAKROBIOTIČNA TRGOVINA V LJUBLJANI

V veži hiše na Mestnem trgu 24 so odprli trgovinico Yamčica z zdravo hrano in predmeti za alternativno zdravljenje. V njej prodajajo samo hrano rastlinskega izvora, številnih tujih in domaćih proizvajalcev (domaći jabolčni kis, vodo izpod Voljčjega Potoka, japonske sojne omake in drugo). Ponujajo tudi malezijski kristal, aroma lučke, naravne kristale, alge spiruline v tabletah, rastlinske zobne paste, kasete za meditacijo, knjige itd.

ZAMENJAVA V SLOVENSKI KARITAS

Po treh letih je dosedanji direktor Slovenske Karitas msgr. Franc Bole svoje mesto prepustil Albertu Strancarju, ki je postal predsednik Sveta slovenske Karitas.

ŠE ŠPORTNE NOVIČKE

BLOUDKOVA PRIZNANJA

V Cankarjevem domu so podelili slovenskim športnikom Bloudkove nagrade in plakete, najvišja državna priznanja ministrstva za šport in šport. Letos so bile vredne 100.000 tolarjev.

SLOVENSKA TENIŠKA IGRALKA TINA KRIŽAN V AVSTRALIJI

Mariborčanka Tina Križan je pred dnevi nastopila v Milduri na SATELITE INTERNATIONAL TENNIS TOURNAMENT-u, kjer je bila izločena že v četrtnfinalu. V Milduri je bila tudi gostja Jožice Gerden, ki nam je novico sporočila. Tina je druga najboljša teniška igralka v Sloveniji, sicer pa 180. na svetu. Se pred koncem leta bo nastopila v Melbournu, januarja pa tudi na Australian Open.

SMUČARKA URŠKA HROVAT PRVIČ NA ZMAGOVALNIH STOPNIČKAH

Santa Catarina, Italija - Mlada slovenska slalomistka Urška Hrovat je stopila tretja na zmagovalno stopničko, za prepričljivo najboljšo Švicarko Vreni Schneider in zmagovalko svetovnega pokala Anita Wachter.

Slovenija

Leto turizma 93

SLOVENSKI ZEMLJEVIDI, ATLASI IN TURISTIČNE KARTE...

V Sloveniji imajo večje knjigarne širši slovenski izbor kart, v večini primerov pa prodajajo le zemljevide svojega ožnjega območja. Prodaja zemljevidov mimo knjigarn - v črpalkah, v turističnih uradih, v splošnih trgovinah, v časopisnih kioskih, v trgovinah s spominki itn., pa je zelo skromna in pogosto nestrokovna pri izbiri in ponudbi.

Če vas zanima zemljevid Slovenije, imajo na voljo skoraj vsako leto novo (popravljeno in dopolnjeno) karto Slovenije, ki jo pripravljalata Avtomoto zveza Slovenije in Inštitut za kartografijo in fotogrametrijo v merilu 1:370.000.

Dobra sta seveda tudi oba atlasa Slovenije, veliki (1:50.000), ki ga je izdala Mladinska knjiga, in mali (1:250.000). Slednjega je na podlagi avstrijskih zemljevidov založbe Freytag-Berndt pripravil Geodetski zavod Slovenije in izdal Eurotrade v Ljubljani. Zelo pестra turistična vsebina na zemljevidih in bogata oprema z mnogimi izletniškimi in splošnimi podatki o Sloveniji.

Dodani so tudi načrti glavnih slovenskih mest. Drugemu atlasu je dodana tudi Evropa (1:350.000) z novimi mejami. Veliki atlas Slovenije (EMKA) ima sorazmerno malo turistične vsebine, pač pa bogato kazalo in prijeten splošni opis Slovenije ter načrte ne le glavnih mest, ampak tudi Škofje Loke, Portoroža, Pirana, Ptuja in Bleja.

Posebne pozornosti so vredni turistični zemljevidi (v glavnem 1:50.000) nekaterih izletniških najbolj obiskanih delov Slovenije (Ljubljana z okolicom, Logatec in Vrhniko, Gorenjska, Triglavski narodni park, Pomurje, Obala itn.).

Imajo tudi veliko planinskih zemljevidov v merilih 1:50.000 in 1:25.000, ki jih skrbno pripravljajo kartografi in planinci.

Še najbolje so z zemljevidi založeni v specializirani prodajalni Kod & Kam Geodetskega zavoda Slovenije v Ljubljani pri Križankah (Trg Francoske revolucije 7, telefon iz Avstralije: 0011 386 61 212537).

MARIBOR: Mariborski grb izhaja iz mestnega pečata, in sicer iz 13. stoletja. Prikazuje mestna vrata z okroglima stolpoma ob obzidju. Med strehama stolpov je z glavo navzdol upodobljen ptič. Eni so menili, da gre za orla, drugi pa, da za goloba. Verjetno bo veljalo slednje, kajti heraldika uči, da orel ni nikoli upodobljen z glavo navzdol. Golob naj bi v 13. stoletju simboliziral farnega patrona Janeza Krstnika.

DOBRA KNJIGA O DOBRIH GOSTILNAH

Knjižico **DOBRA ZASEBNA GOSTIŠČA V SLOVENIJI** je izdala Cankarjeva založba v sodelovanju z obrtno zbornico Slovenije v imenu zasebnih gostincev. Knjižica je lična in bolj pregledna kakor prva izdaja, ki je izšla pred leti. Za orientacijo je v knjigi na voljo zemljevid s številkami gostiln ter imensko (stvarno) kazalo.

Nanizani so podatki o 489 gostilnah: ime in lastnik, naslov in telefonska številka, število sedežev v gostilni in število sedežev na morebitnem vrtu ali terasi, število morebitnih postelj ter urnik (ure in prosti dnevi). Res ima knjiga majhno pomanjkljivost, v njej manjka nekaj dobrih gostiln, vsebuje pa tudi take, ki po svoji ponudbi in kakovosti sploh ne spadajo v to publikacijo.

TUDI ROMANJA SO OBLIKA TURIZMA

Letos poteka trideset let, odkar se je začel v Sloveniji po drugi svetovni vojni rahlo in postopoma uvajati cerkveni turizem. Pred vojno in desetletja in stoletja so Slovenci romali brez omejitev. Prve romarje je 18 let po drugi vojni vodila Marjeta Brajič. Leta 1978 je ustanovila turistično agencijo Mercator Turist, toda tiste čase so jo začeli preganjati in ji nagajati. Danes je vse drugače ...

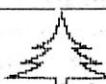

GLASU SLOVENIJE

**Želim vesel Božič in srečno,
zdravo in uspešno novo leto!**

**S temi željami prislagam tudi
majhen prispevek**

Dr. Marijan Filipič

SLOVENSKI ŠOLSKI ODBOR ZA NSW

vošči obilo družinskega zadovoljstva za božične praznike ter sreče in uspeha v medsebojnem sodelovanju v letu 1994 - vsem rojakom v Avstraliji, še posebej pa tistim, ki se zanimajo za ohranjanje in učenje slovenskega jezika.

**Mariza Ličan
Predsednica**

VSEM
SLOVENSKIM
DRUŠTVOM IN
DRUGIM
ORGANIZACIJAM
TER VERSKIM
SREDIŠČEM

*Naj v novem
letu 1994
prileti med nas golob
miru!
Z iskrenimi željami
Stanka Gregorič*

PRAZNIČNI PROGRAM SLOVENSKEGA DRUŠTVA MELBOURNE

— Nedelja, 26. decembra, praznični piknik za Štefanovanje, igrajo Alpsi odmeli

— Petek, 31. december silvestrovanje, igra ansambel Plave noči

Kdor želi praznovati v domačem in prijaznem okolju Elthamskega hribčka, 82.Ingrams Rd. Research lahko pokliče: Sandro Krnel (850 7349) ali Virgilja Gomizelja (439 5177)

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE

želi vsem Slovencem v Avstraliji vesele božične praznike ter srečno in uspešno novo leto 1994

*Karl Bevc
Predsednik*

MERZEL HOLDING P/L
265 Nicholson str.
Footscray 3011

*Božična skriunost naj vas obogati s
srečo in zadovoljstvom, novo leto
pa z zdravjem in uspehi
Štefan in Milena Merzel*

SLOVENSKI NARODNI SVET QUEENSLAND

Blagoslovljene božične praznike, uspešno in zdravo novo leto vsem Slovencem!

*Jože Vah
Predsednik*

FINSBURY PRESS LTD

Beverley - South Australia

Lastniki tiskarne:

Ernest, Olga, Mark in Peter Orel
želijo vsem Slovencem blagoslovjen in vesel Božič ter uspešno novo leto 1994

SLOVENSKO VERSKO SREDIŠČE in

SLOVENSKI CENTER

JUŽNA AVSTRALIJA

želite vsem rojakom blagoslovljene božične in novoletne praznike-

in tudi novo leto 1994 z obilo božjega blagoslova

Dr. ANICA RANT
Reynella, Adelaide

pošilja ob božičnih in novoletnih praznikih najlepše želje vsem bralcem Glasa Slovenije in drugim Slovencem v Avstraliji, Sloveniji in drugod po svetu

SLOVENSKI NARODNI SVET JUŽNA AVSTRALIJA

Pred vrti sta naša dva velika praznika:
Božič in prestop iz starega v novo leto.

Naj vam oba prineseta obilo lepih trenutkov,
novi leto 1994 pa čim več osebne, družinske in organizacijske
sreče in uspeha

*Janez Zagorc
Predsednik*

Daniilo Krešević

Justice of the Peace

za slovensko stenjo v Južni Avstraliji
vošči vsem rojakom vesel Božič in
složno ter uspešno novo leto

VERSKO SREDIŠČE SV. RAFAELA MERRYLANDS

Urednici Glasa Slovenije in vsem rojakom v Avstraliji želimo obilnih milosti novorojenega Deteta, v novem letu pa vse dobro.

Pater Valerijan Jenko, sestre in člani merrylandske skupnosti

čeprav... strani... z učil ju. Za...
željno, ne uči slovenščinu...
zelo dobro, prvo soltske po...
zadaj vsako i morda roditi...
imnazije načrni terim drugi...
vilijanščini. Pravorka... nje...
tekaški in... udi... nje...
nemški in... nje... nje...
nski... nje... nje... nje...

TISK

SUOBODNA SLOVENIJA

AURELIO VIDMAR, SLOVENSKA KRI V AVSTRALSKI NOGOMETNI REPREZENTANCI

Aurelio in Toni Vidmar sta brata nogometnika, ki igra v avstralski nogometni reprezentanci. Kot vemo, je Avstralija igrala z Argentino za mesto v svetovnem prvenstvu, ki se bo odigralo prihodnje leto v ZDA.

Imeli smo priložnost pogovarjati se z Aurelijem. Pogovor se je vršil v hotelu Sheraton, kjer je bivala avstralska reprezentanca. Sprejemnica hotela je bila pravi kaos. Časnikarji ter fotografi so v njej kar mrgoleli.*

Tako je bilo okolje, v katerem smo se na kratko pogovorili z Aurelijem in sicer v italijanščini. Treba je povedati, da je bil ta intervju izveden pred povratno tekmo. V Sidneyu se je tekma končala izenačena 1:1 (Avstralski gol je zabil Aurelio!). Kot vemo, pa je v Buenos Airesu Argentina zmagala 1:0.

Aurelio, ali sta tvoja starša Slovenci?
Mama je Italijanka, oče pa Slovenec.
Odkod pa je oče doma?
Iz okolice Gorice.
Kje pa si se rodil?

Rodil sem se v Avstraliji in sicer v Adelaidi.

Koliko si star?
Imam 26 let.
Od kdaj igras nogomet?

Nekako od 10. leta naprej.
Kje pa sedaj igras?
Sedaj igram v Belgiji pri moštvo Wargen.

Od kdaj pa že igras v avstralski reprezentanci?

Od 1988 naprej.

Tekma, ki ste jo odigrali v Sidneyu proti Argentini, naj bi štela kot najboljša v zadnjih časih?

Mislim, da je bila tekma proti Kanadi boljša, tekma proti Argentini je bila bolj težka zaradi kakovosti argentinske reprezentance. Zelo sem zadovoljen zaradi gola, ki sem ga zabil proti Argentini.

Je veliko otrok slovenskih staršev, ki igrajo nogomet v Avstraliji?

Veliko jih je, a ne vem točnega števila.

Ali so vsi igralci avstralske reprezentance profesionalci?

Ne, in ravno v tem je veliki problem. Veliko od naših igralcev hodi zjutraj delat, popoldne pa trenirajo; se pravi, da so napol profesionalci.

PO SUETU

Andrew Taylor

Jutro v Ljubljani

Avtstroogske hiše, rumene
in ponočne. Ceste se vijejo
vzporedno z reko...

Na severu se dvigajo
Alpe. Ponoči
se slana tiba splazi čez polja

in objame vse mesto. Čutiti jo je v
zraku, ki ga napoljuje z meglo
in delci hudega mraza. Mnogo kasneje

nas ogreje sonce, ki slano stopi in pre-
podri.

Jesen je skoraj pri kraju,
toda rjaví robovi

listov platan
so shraili spomine na sonce.
V kviku razprtih rokah dreves

zaslišim prihajajočo zimo
kot je nekoč neka ženska v plesni obleki,
ki je objemala njene prsi polne nakita,

morda zaslišala začetek tišine
po vsakem tretjem udarcu valčka
in najnežnejši hrup

z baročnega trga,
po katerem vozijo tanki – oboje
nekje, nekje v prihodnosti...

Slišim tišino v kamnih,
ki kriči po prostosti,
da bi lahko vstopila v nas.

(Prevedel I. Maver)

KONGRES EVROPSKE ZVEZE ZA AVSTRALSKIE ŠTUDIJE (EASA) V ŠPANIJI

V obmorskem mestecu Sitges pri Barceloni je v organizaciji barcelonske univerze potekal kongres Evropske zveze za avstralske študije (EASA), katere članica je tudi Slovenija. Ob tej priložnosti niso bili predstavljeni le številni referati o pomenu specifične avstralske pokrajine v književnosti in kulturi, marveč so nekateri znani sodobni avstralski književni ustvarjalci tudi brali iz svojih del, pri čemer je posebej presenetila pesniška refleksija Andrewja Taylorja o Ljubljani "Morning in Ljubljana", ki je nastala ob njegovem obisku Filozofske fakultete v Ljubljani 1985. leta. Njegova impresionistična pesniška refleksija o jesenski Ljubljani pred slovensko osamosvojitvijo preroško izraža zgodnjo pesnikovo napoved velikih zgodovinskih dogodkov v času osamosvajanja ("z baročnega trga") po katerem vozijo tanki — nekje/nekje v prihodnosti".

NA UPRAVNIH VOLITVAH V ITALIJI ZMAGALE SEVERNA LIGA, STRANKE LEVICE IN NEOFAŠISTI - LEP USPEH SLOVENCEV

Volitev v Italiji se je udeležilo 11 milijonov upravičencev, to je skoraj četrtina vsega italijanskega volilnega zbora. Upravne volitve so bile v šestih velikih mestih: Rimu, Neaplju, Palermu, Genovi, Benetkah in Trstu. Krščanska demokracija, dolgoletna stranka relativne večine in glavna nosilka oblasti je doživela pravo katastrofo in postala šibka in nepomembna politična sila, njeni tradicionalni zavezniki - socialisti, socialdemokrati, republikanci in liberalci - pa so kratkomalo izginili s političnega prizorišča. Političen prostor so zasedle tri sile: na severu države Lega Nord (Severna liga), na jugu neofašistično gibanje MSI, Demokratična stranka levice s svojimi zavezniki pa po vsem državnem ozemlju.

Slovenci na Tržaškem so lahko zadovoljni z izidom volitev v Trstu, Miljah ter Devinu-Nabrežini. V slednjih dveh občinah si je slovensko prebivalstvo zagotovilo krepko predstavništvo v novih občinskih svetih. Pomemben je predvsem volilni izid v devinsko-nabrežinski občini, ki je takorekoč vso povojno dobo pod udarom italijanskih nacionalističnih sil. V novem občinskem svetu bo odslej 9 slovenskih od skupnih 16 svetovalcev.

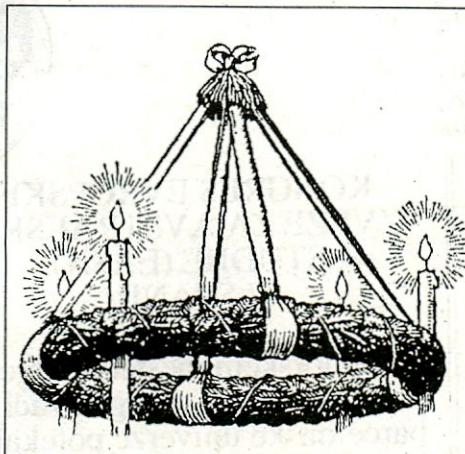
V Trstu je županski kandidat Riccardo Illa, ki so ga Slovenci tako rekoc množično podprtli, prejel skoraj 40 odstotkov glasov in za seboj pustil svojega najnevarnejšega tekmecea, listarja Staffierija za celih osem točk razlike, toda šele 5. decembra se je končno odločil boj med mladim industrijem in stariim, v preteklost zazrtim nekdanjim tržaškim županom.

ADVENTNI ČAS LEPIH PRIČAKOVANJ

Bogoslužno leto se začenja z adventom. Stirje tedni pred božičem so namenjeni pričakovanju rojstva Odrešenika, božjega sina, ki je prevzel človeško podobo, da bi odrešil vse ljudi. Advent, (zlasti čas, kot smo mu rekli ponekod) je čas duhovne in zunanje priprave na božič.

Včasih je bil to čas posta, odrekli so se vsem zabavam, v spokornosti so pričakovali božič, ob večerih še več kot ponavadi molili, hodili k zomicam - jutranjim mašam - in tudi doma pripravliali vse potrebno za božično praznovanje. Tudi danes verni pred prvo adventno nedeljo naredijo adventni venec s širimi svečami, vsako adventno nedeljo prižgejo pred molitvijo eno svečo več. Izgorevanje sveč namreč pomeni minevanje časa, ki nas še loči od božiča. Venec opominja na resnobo in svetost časa, družina se zvečer zbira ob njem v premisljevanju, pesmi in molitvi. Včasih so te večere preživljali tudi skupaj s sodi, pomagali drug drugemu pri zimskih opravilih, si pripovedovali zgodbe in peli. Danes družine preživljajo večere same, se namenoma odpovedujejo gledanju televizije, starši z otroki oblikujejo kipce za jaslice, dekleta vezejo božični prt, delajo okraske za božično drevo in voščilnice, se veliko pogovarjajo in pojejo. Taki adventni večeri bogatijo družinsko življenje in se jih družine vse leto z veseljem spominjajo.

V adventni čas so postavljeni pomembni svetniki, sv. Barbara (4. decembra) je ena od štirinajstih priprošnjikov v sili, poznamo jo tudi na Slovenskem po številnih podobah, ki jo upodabljajo s stolpom, kelhom in hostijo. Živila je v 3. stoletju in je bila hči poganskega kralja, ki jo je, ker ni hotela darovati poganskim bogovom in ker je sprejela krščansko vero, dal obglaviti. Zato je priprošnjica v sili, k njej se zatekajo vsi, ki jim grozi nagla smrt, priporočajo se ji tudi za srečno zadnjo uro. Za zavetnico so si jo izbrali vojaki, ruderji, zidarji, ranjenci. Z njenim godom je povezanih veliko vraž. Na ta dan

Adventni venec na Koroškem

dajejo ljudje vodo češnjeve, češpleve, višnjeve vejice, da v toplem prostoru do božiča ozelenijo in se razcvetijo. Na njen god ali na god sv. Lucije dajejo tudi kalit žito, da bi prebujena življenska moč, skrita v zrnju, pomagala naravi in človeku, da bi se iztrgala sponam smrti, na katero zimski čas tako zelo spominja.

Eden najbolj priljubljenih svetnikov je prav gotovo sv. Miklavž (6. decembra), priprošnjik, dobrotnik in čudodelnik, ki prihaja v noči pred svojim godom v domove in prinaša pridnim otrokom darove. Spremljajo ga angeli (eden od njih nosi knjigo, kjer so zapisani vsi otroci in njihova pridnost), na verigi pa vodi parkelja, ki rožlja z verigami in straši, vendar mora Miklavža ubogati in pridnim nič ne more...
/Mira Dobravec/

SVET

Taipei—Čeprav je na Tajvanu le sedem odstotkov prebivalcev kristjanov (večina prebivalcev je konfucionistov in budistov), praznujejo božič vsi. Največje božično drevo so postavili v eni od veleblagovnic v glavnem mestu Taipeiju, visoko 12 metrov.

Jurij Šubic: Sv. Miklavž (detajl)

LASTNINSKI CERTIFIKATI – KAJ IN KAKO Z NJIMI

Spoštovana državljanka, spoštovani državljan!

Lastnjenjenje podjetij z družbenim kapitalom je eden od pomembnejših procesov naše novejše zgodovine. S tem procesom bomo v Sloveniji olastrinili vrednost več kot dva tisoč podjetij. Z lastnjenjem lahko del te vrednosti postane tudi vaš.

Danes ste skupaj s pismom prejeli obvestilo o odprtju vašega računa lastninskega certifikata državljan. Z njim vam sporočamo, kolikšen nominalni del slovenskega družbenega premoženja vam pripada.

Kaj storiti z lastninskim certifikatom?

Lastninski certifikat je pravica do sodelovanja pri lastnjenju slovenskega družbenega premoženja. Nominalna vrednost certifikata je vpisana na račun, ki ga je posebej za vas odprla Služba družbenega knjigovodstva.

Odprt račun in vrednost certifikata vam omogočata, da zapisano vrednostjo kupite delnice podjetja, v katerem ste ali ste bili zaposleni, delnice kakšnega drugega podjetja ali investicijske družbe.

Certifikat velja le za nakup delnic podjetij, ki se bodo lastnini.

Imate torej tri različne možnosti; da vrednost certifikata naložite po svoji presoji. Imate leto dni časa, da se odločite, kje ga boste vnovčili. Kmalu bo izšla tudi knjižica z natančnimi informacijami, ki vam bo v pomoč pri odločanju o tem, kaj certifikati so in kam jih lahko naložite.

Bodite dober gospodar. Z vnovčitvijo certifikata boste postali lastnik določnega dela vrednosti podjetja, kapitala.

Tako boste sodelovali pri lastninskem preoblikovanju slovenskih podjetij v družbeni lasti.

Želim vam, da modro izberete in izkoristite svojo priložnost.

Predsednik vlade RS
dr. Janez Drnovšek

Janez Drnovšek

Od 5. oktobra naprej lahko državljeni R Slovenije v zgodovinskem procesu lastnjenja razpolagajo s skupno 8 milijardami mark, toliko znaša vrednost vseh lastninskih certifikatov. Certifikat ni denar, je le evidenčna vrednost in pravica do lastnjenja. Kam bomo certifikat vložili, lahko premisljujemo do začetka 1995.

VSEBINA CERTIFIKATOV

Lastniške certifikate je R Slovenija izdala v skladu z zakonom o lastninskem preoblikovanju podjetij. Za vsakogar, ki je bil 5. 12. 92 državljen R Slovenije, je pri SDK-ju od 5. oktobra 1993 odprt poseben evidenčni račun. Na njem pa je zapisan znesek, s katerim bo lahko sodeloval v procesu lastnjenja, točneje, pri brezplačni razdelitvi dela družbenega kapitala slovenskih podjetij. Višina vknjiženega zneska je odvisna od starosti. Tudi ta se določa na dan 5. 12. 93. Osebam do dopolnjenega 18. leta pripada 100.000 SIT, od dopolnjenega 18. do dopolnjenega 23. leta 200.000, od 23. do 28. leta 250.000 SIT, od 28. do 38. leta 300.000 SIT, od 38. do 48. leta 350.000 SIT in od dopolnjenega 48. leta dalje 400.000 SIT. S certifikati mladoletnih otrok lahko razpolagajo starši, s certifikati umrlih po 5. 12. 92 pa zakoniti dediči. Merila za razde-

litv certifikatov, državljanstvo in starost so bila predmet številnih političnih razprav. Slovenska nacionalna stranka je npr. vztrajno zahtevala, da se državljanstvo ugotavlja glede na leto 90, torej pred slovensko osamosvojitvijo. Združena lista pa je bila ves čas mnenja, naj bo drugo merilo višina delovne dobe in ne starost. Državni zbor je odločil drugače. O stanju na posebnem evidenčnem računu so bili po pošti obveščeni že vsi državljeni. Poleg obvestila je vsak prejel tudi navodilo, kako s certifikatom ravnati, in spremno pismo predsednika vlade dr. Janeza Drnovška. Certifikat, čigar številka je enaka enotni matični številki občana (EMŠO), je deljiv, lahko ga porabimo v celoti ali po delih. Vlagamo lahko v podjetje, kjer smo bili ali smo zaposleni, v podjetja, ki bodo svoje delnice javno prodajala, ali v investicijske družbe. V zasebna podjetja ali javne zavode ne bomo mogče vlagati. Poleg teh, »državljanških« certifikatov, bo SDK pri vsakem posamezniku vodila tudi evidenco podračunov (denacionalizacijski upravičenci bodo dobili še posebne certifikate, prav tako zaposleni v negospodarskih organizacijah in zaposleni z zadolžnicami oziroma z neizplačanimi deli plač po kolektivni pogodbi).

UPORABA CERTIFIKATOV

Certifikate bomo lahko upo-

rabljali z lastninsko nakaznico, podobno navadni položnici. Nakaznice so za prodajo na voljo na vseh poštah. Z nakaznico bo vsak imetnik certifikata dal dovoljenje npr. podjetju, da se del ali pa celotna vrednost preknjiži na račun tega podjetja. Število nakaznic ni omejeno, seveda pa imetnik certifikata ne sme prekoračiti višino sredstev na svojem evidenčnem računu. Podatki o stanju na evidenčnem računu so tajni. Certifikat je tudi neprenosljiv. Ko ga vložimo v podjetje, dobimo delnico, ki pa je prav tako neprenosljiva dve leti. Kam bomo vložili certifikat, je odvisno le od naše odločitve. Kaj je dobra naložba oziroma katera so tista podjetja, ki bodo v prihodnje uspešno poslovala, je seveda v sedanjih gospodarskih razmerah težko napovedati. Vsekakor pa tveganje, da vrednost certifikata s slabo naložbo postane enaka nič, prevzemamo na svoja ramena. Odločitev, kam vložiti, je najbolj odvisna od poteka lastnjenja oziroma od izbranega načina lastnjenja posameznega podjetja. Poglejmo podrobneje: certifikati lahko sodelujejo pri interni razdelitvi v podjetjih, kjer smo bili ali smo zaposleni. Če skupna vrednost vloženih certifikatov v podjetju ne bo doseglj 20%, bodo pri interni razdelitvi lahko sodelovali tudi ožji družinski člani zaposlenih. Pri notranjem odkupu v matičnem podjetju bomo, če se bomo odločili za vlaganje, imeli 50%-odstotni popust. Po-

samezno podjetje lahko notranjemu odkupu nameni največ 40% družbenega kapitala. Če podjetju, kjer smo zaposleni, ne zaupamo, bomo lahko odkupili delnice drugih, večjih podjetij, ki bodo svoje delnice javno prodajala. Za javno prodajo delnic bomo zvedeli iz javnih medijev. Če bo interesentov za odkup delnic teh podjetij več kot pa bo razpoložljivih delnic, se bo vrednost delnice zvišala in tudi nasprotno: če bo interesentov manj, se bo cena posamezne delnice znižala. Po predvidevanjih bo veliko zanimanja ne le za velika podjetja z zvenecimi imeni, ampak tudi za javne gospodarske službe, kot je npr. Elektrogospodarstvo, Petrol in Luka Koper. Tretja možnost vlaganja so pooblašcene investicijske družbe. Vlaganje v te družbe tudi po besedah ministra za ekonomske odnose in razvoj dr. Davorina Kračuna velja za varno naložbo. Te investicijske družbe, za katere zakonodaja še ni sprejeta – po predvidevanjih jih bo nastalo 30 ali 40 – bodo nastajale ločeno od države, že sedaj pa precejšnje zanimanje za to kažejo predvsem banke in borznoposredniške hiše. Investicijske družbe bodo odkupovale tiste delnice podjetij, ki bodo prenesene na Sklad za razvoj. Investicijske družbe bodo torej lahko postale aktivni lastnik podjetij, zainteresirane za dobro poslovanje, zato bo vlaganje certifikatov v te družbe varnejše, vendar manj dobičkonosno.

2 milijona 8 tisoč 488 Slovencev, od teh jih okoli 14.000 živi zunaj Slovenije, s certifikati vstopa v novo obdobje tržne miselnosti, v katerem bomo učinke naložb, čeprav »podarjenih« sredstev, čutili na lastnih rimenih. Vsekakor je vredno poskusiti! Koliko bomo lahko iz certifikatov iztržili – po nekaterih predvidevanjih največ 60% nominalne vrednosti, po drugih pa so certifikati tako ali tako brez vrednosti – bo odvisno od sreče, od gospodarskih razmer, predvsem pa od pravilnosti odločitve. Podjetja, ki veljajo za dobra, najbrž z lastnjenjem ne bodo imela težav. Ljudje bodo vanje vlagali certifikate. Pri slabih podjetjih utegne biti privatizacijski proces instrument likvidacije tistih brez prave poslovne perspektive. Zakon kapitalizma, bi lahko rekli.

Darja Groznik

POJASNILO VLADE

Za brezplačno razdelitev družbenega kapitala podjetij je R Slovenija vsem osebam, ki so bile slovenski državljeni 5. decembra 1992, izdala lastninske certifikate.

Lastninske certifikate je R Slovenija izdala 5. oktobra 1993. Izdani so bili z odprtjem posebnih evidenčnih računov pri Službi družbenega knjigovodstva, kamor je bila knjižena vrednost lastninskega certifikata, oz. znesek, do katerega je imetnik certifikata upravičen po zakonu.

Kaj je lastninski certifikat?

Lastninski certifikat ni denar niti vrednostni papir. Je določena premoženska pravica, ki omogoča imetniku certifikata pridobitev oz. nakup delnic podjetij, ki se lastnijo ter delnic pooblaščenih privatizacijskih investicijskih družb. Pravno gledano bi lahko lastninske certifikate opredelili kot vaučerje, pri čemer pa ne gre za nikakršne listine in tudi ne za potrdila. Lastninski certifikati so izdani v nematerialni obliki. Njihova vrednost je knjižena na posebnem evidenčnem računu pri Službi družbenega knjigovodstva. Evidenčni računi so odprti na ime in v korist imetnika lastninskega certifikata. Številka računa je enaka EMŠO.

Lastninski certifikati so strogo namenski. Uporabijo se lahko le v namene, ki jih določa zakon.

Kolikšna je vrednost lastninskega certifikata?

Nominalna vrednost lastninskega certifikata je odvisna od starosti imetnika na dan 5. decembra 1992. Glede na starost so bili lastninski certifikati izdani v naslednji nominalni vrednosti:

- v višini 100.000 tolarjev osebam v starosti do dopolnjega 18. leta,
- v višini 200.000 tolarjev osebam v starosti od dopolnjega 18. leta do dopolnjega 23. leta,
- v višini 250.000 tolarjev osebam v starosti od dopolnjega 23. leta do dopolnjega 28. leta,
- v višini 300.000 tolarjev osebam v starosti od dopolnj-

nega 28. leta do dopolnjega 38. leta,

- v višini 350.000 tolarjev osebam v starosti od dopolnjega 38. leta do dopolnjega 48. leta.

- v višini 400.000 tolarjev osebam v starosti od dopolnjega 48. leta dalje.

Kdo je upravičen do lastninskega certifikata?

Upravičenci oz. imetniki lastninskega certifikata so lahko le fizične osebe, ki so bile 5. decembra 1992 državljeni R Slovenije.

Imetnik lastninskega certifikata, ki meni, da vrednost izdanega certifikata na njegovem evidenčnem računu ne ustreza vrednosti na podlagi zakona oziroma upravičenec, ki mu certifikat sploh ni bil izdan in mu ni bil odprt evidenčni račun pri Službi družbenega knjigovodstva, lahko od pristojnega občinskega upravnega organa za notranje zadeve zahteva, da ta sporoči SDK-junatančepodatke o državljanstvu in starosti upravičenca.

V katere namene se lahko uporabi lastninski certifikat?

Lastninski certifikat lahko imetnik uporabi le v naslednje namene:

- za pridobitev delnic ali deležev v podjetju, kjer je ali je bil zaposlen, v okviru interne razdelitve delnic,
- za pridobitev delnic pooblaščenih investicijskih družb,
- za nakup delnic podjetij, ki se preoblikujejo z javno prajo delnic,
- za nakup delnic ali družega premoženja R Slovenije ter podjetij v njeni lasti, ki se ponudijo javnosti v odkup za lastninske certifikate.

V primeru presežka lastninskih certifikatov pri interni razdelitvi delnic lahko imetnik - če je tako predvideno v programu lastninskega preoblikovanja podjetja - uporabi lastninski certifikat tudi za nakup delnic v okviru programa notranjega odkupa.

Ce je tako predvideno v programu lastninskega preoblikovanja podjetja, lahko imetnik kot ozki družinski član zaposle-

nega v tem podjetju uporabi lastninski certifikat tudi za pridobitev delnic v okviru programa interne razdelitve delnic.

Imetnik lahko uporabi lastninski certifikat tudi za več različnih namenov.

Kdo lahko razpolaga z lastninskim certifikatom?

Z lastninskim certifikatom lahko razpolaga le njegov imetnik ali njegov zakoniti zastopnik.

Lastninski certifikat ni prenosljiv.

Z lastninskimi certifikati mladoletnih otrok lahko prosto razpolagajo starši otrok oz. njihovi zakoniti zastopniki v njihovem imenu in za njihov račun.

Z lastninskimi certifikati oseb, ki so umrle po 5. decembri 1992, razpolagajo zapustnikovi dediči na podlagi sklepa o dedovanju. Uporabiti ga je mogoče le pri prejemniku, kjer bi ga sicer lahko uporabil zapustnik.

Kako se uporabi lastninski certifikat?

Lastninski certifikat se uporabi z lastninsko nakaznico.

Imetnik mora pravilno izpolniti in podpisati lastninsko nakaznico ter jo izročiti prejemniku - podjetju ali investicijski družbi. S tem dovoli, da se z njegovega evidenčnega računa prenese in preknjiži znesek, ki ga na lastninski nakaznici imetnik sam določi, na poseben evidenčni račun prejemnika.

Imetnik lahko uporabi lastninski certifikat le v višini, ki mu pripada glede na njegovo starost.

Ce imetnik uporabi lastninski certifikat za več različnih name-

nov, mora izpolniti tudi temu primerno število lastninskih nakaznic. Pri tem se števek vrednosti izpolnjenih nakaznic ne sme preseči razpoložljivega zneska na evidenčnem računu.

Lastninske nakaznice so na prodaj na vseh slovenskih poštah. Njihova cena je 150 tolarjev.

Katere vrste lastninskih certifikatov so?

Lastninski certifikat državljan je bil izdan vsaki fizični osebi, ki je bila državljan R Slovenije na dan 5. decembra 1992.

Lastninski certifikat se lahko izda v vrednosti do višine, določene v pravnomočni odločbi, tudi upravičencu do odškodnine po predpisih o denacionalizaciji ali njegovemu pravnemu nasledniku, če ta to zahteva in če s tem soglaša Slovenski odškodninski sklad. Lastninski certifikati ne dajejo pravice do popusta pri notranjem odkupu delnic.

Zraven omenjenih dveh vrst obstajajo tudi lastninski certifikati zaposlenih v javnih zavodih, državnih organih in organizacijah, ki se pretežno finančirajo iz proračunskega sredstev. Izda jih R Slovenija za razliko med izplačanimi plačami in neizplačanimi plačami v skladu s kolektivno pogodbo za negospodarske dejavnosti za čas od 1. 1. 1992 do 31. 10. 1992. Te certifikate lahko imetniki uporabijo le za nakup delnic ali drugega premoženja R Slovenije ter podjetij v njeni lasti, ki se ponudijo javnost v odkup za lastninske certifikate.

Zakaj lastninskega certifikata ni mogoče zlorabiti?

Vsako nepooblaščeno izpoljevanje lastninskih nakaznic in zloraba pravic iz lastninskega certifikata sta kazniva po zakonu. Uporabo certifikatov bodo nadzorovala tudi podjetja in investicijske družbe. Na lastninski nakaznici je treba natančno označiti imetnika certifikata in prisotitelja. Celoten postopek izdaje in uporabe lastninskih certifikatov je tudi računalniško nadzorovan.

Vlada Republike Slovenije je pripravila v zvezi z lastninskimi certifikati podrobnejša navodila, v katerih so upoštevani interesi in možnosti slovenskih državljanov, ki živijo v tujini. Ta navodila nam je poslalo Veleposlaništvo RS iz Canberre, stran 11. Tekst z 9. in 10. strani je iz revije Naša Slovenija.

TEČAJNA LISTA - slov. tolarjev (SIT)
December 1993

DRŽAVA	VALUTA	NAKUPNI	PRODAJNI
Avstralija	1 AUD	84. 6881	85. 1977
Nemčija	1 DEM	74. 6611	75. 1104
ZDA	1 US	128. 1334	128. 9046

POJASNILA O LASTNINSKIH CERTIFIKATIH (za izseljence s slovenskim državljanstvom)

Državljeni RS, ki so na dan 5. 12. 1992 imeli stalno ali začasno prebivališče v tujini morajo, če želijo dobiti obvestilo o tem ali so upravičenci do lastniškega certifikata, vložiti pri najbližjem Diplomatsko konzularnem predstavništvu (DKP) RS v tujini zahtevek za izdajo obvestila o odprtju evidenčnega računa lastniškega certifikata državljan.

Zahtevek vložijo pisno po pošti in ga naslovijo na DKP ali ga pisno izročijo na DKP. Zahtevek za izdajo obvestila o odprtju evidenčnega računa lastniškega certifikata mora obvezno vsebovati naslednje podatke:

- ime in priimek vlagatelja
- datum in kraj rojstva
- spol
- naslov zadnjega stalnega oz. začasnega prebivališča v RS (za osebo oz. njene starše)
- EMSÖ, če je državljan ima in
- naslov prebivališča v tujini, na katerega bodo prejeli obvestilo.

DKP RS v tujini pripravijo zbirne sezone z zgoraj navedenimi podatki ter jih enkrat mesečno po elektronski pošti posredujejo MZZ-konzularni oddelek.

Podatki bodo posredovani MNZ, ki bo preveril državljanstvo oseb, navedenih v seznamu, na dan 5. 12. 1992. Tako preverjene podatke bo MNZ posredoval pristojni Službi društvenega knjigovodstva (SDK), ki bo ugotovila, če je navedenim državljanom v seznamu bil odprt evidenčni račun o lastniškem certifikatu. SDK bo podatke o odprtju evidenčnih računov posredoval MEOR, ta pa bo pripravil pisna obvestila in jih v ovojnicih z naslovi državljanov RS v tujini posredoval preko MZZ nazaj na DKP. DKP ovojnica frankirajo in jih pošljejo naslovniku.

Državljeni RS lahko v 18 mesecih od 5. 10. 1993 vse zadeve v zvezi z odprtjem evidenčnih računov urejajo tudi sami na pristojni SDK ob obisku RS.

Državljeni RS, ki bodo prejeli obvestilo o odprtju evidenčnega računa o lastniškem certifikatu, bodo lahko uporabili osebno za namene določene v zakonu oz. preko svojega pooblaščenca. Pooblastilo mora biti overovljeno na DKP RS v tujini, z apostillom ali overovitvijo pristojnega organa v tej državi.

Vlasta Valenčič - Pelikan
Svetovalka vlade

Melbourne, 8.12.94 - SREČANJE SLOVENSKIH POSLOVNEŽEV Z ODPRAVNIKOM POSLOV

V Melbournu so se srečali člani edinega slovenskega poslovnega združenja z Aljažem Gosnarjem odpravnikom poslov Veleposlanstva RS v Canberri. Odpravnik poslov je prisotnim predstavil osnutek poteka obiska gospodarskih in vladnih predstavnikov Slovenije, ki bodo obiskali Melbourne in Sydney februarja 1994. leta.

Med dolgim in živahnim razgovorom, so prisotni nakazali probleme s katerimi se srečujejo, v nasprotju z zelo spoštljivim in aktivnim sodelovanjem s predstavniki avstralskih vladnih in gospodarskih služb. Toda možnosti za izboljšanje sodelovanja s Slovenijo je še veliko.

V upanju, da bo obisk v februarju 94 prelomnica in začetek plodnih gospodarskih odnosov, so člani S.B.A.A. zagotovili g. Gosnarju, da bodo po svojih močeh naredili vse za uspešnost obiska in s tem prispevali svoj delež k dvigu identitete slovenskega gospodarstva.

Vinko Rizman

NOVA AFERA

KDO KUPUJE SLOVENIJO?

Slovenija je dočakala novo gospodarsko afero. Na dan so prišli podatki o odlivu slovenskega kapitala v tujino, ki so bili sicer že ves čas na voljo Banki Slovenije. Ta pa, po besedah demokratske stranke RS ni opravljala dela, ki ji je bilo naloženo. Po njihovem mnenju je bil nadzor parlamenta nad dejavnostmi te ustanove nezadosten.

V slovenskih sredstvih javnega obveščanja je zaslediti naslove : Takoimenovana SAFTI s kapitalom in zvezami poskušala obvladati slovenski gospodarski prostor! Krog zaveznikov korporacije SAFTI sega visoko v državne ustanove! SAFTI je tržaška korporacija, ki je imela svojo izpostavo v Sloveniji! Donitov denar ostaja na Cipru! Tuji prihajajo! Fenomen četvernega funkcionarja in poslovneža! Kdo so srake, ki kradejo družbeno lastnino? Dolg seznam podjetij vmešanih v afero! SAFTI uživa naklonjenost številnih ljudi v sedanjih slovenskih oblastno-uradniški piramidi! In tako naprej in tako dalje. Premalo je prostora, da bi lahko navedli vsa podjetja, ustanove, organizacije in posameznike, ki so vpleteni v ta klopčič prodaje slovenskega kapitala.

LASTNINJENJE JE ZELO ŽIVAHNO

Kaže, da bo decembra in januarja prihodnje leto že približno 500 slovenskih podjetij predložilo svoje programe lastninjenja, do marca pa naj bi jih oddalo 90 odstotkov podjetij.

SANATORIJ NEBUG, PONOS SLOVENSKEGA GOSPODARSTVA

Konec novembra letos je bil v Neburgu (v Ruski federaciji) na obali Črnega morja slovesno izročen namenu sanatorij Nebug, ki je lahko v ponos slovenskemu gospodarstvu. Odprtja so se udeležili številni slovenski in beloruski politični in gospodarski predstavniki ter mnogi, ki so sodelovali pri tem zahtevnem projektu, ki je vreden 184 milijonov mark. Gradil ga je slovenski SMELT, sodelovalo pa je še 76 kooperantskih podjetij iz Slovenije in 62 tujih podjetij. Projekt je namenjen prizadetim ob černobilski katastrofi.

IZZIV, KI GA NE SME PRESPATI NOBEN SLOVENEC

V portoroškem avditoriju je bil novembra prvi kongres Gospodarskega foruma, ki je bil ustanovljen kot zveza gospodarstvenikov pri Slovenskih krščanskih Demokratih, kmalu pa se je pokazalo, da so lahko strankarski okviri preozki za ureničevanje programa, zato bo od tega prvega kongresa deloval kot samostojno društvo gospodarstvenikov.

Srečanja se je udeležilo okoli 250 uglednih gospodarstvenikov in gostov iz Slovenije in tujine. Največ časa je bilo posvečeno privatizaciji. Bilo je rečeno, da je marsikdo padel v Markovičeve zanke in priča smo neprijetnim ugotovitvam in revizijam.

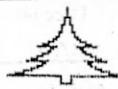
Izidor Rejc, predsednik parlamentarne komisije je med drugim dejal: "Slovenci nismo bili vajeni podjetništva, vajeni smo bili štediti na banki, zdaj bomo postali lastniki, tvegati moramo kot delničarji. Nikjer ni rečeno, da morajo direktorji kupiti največji del. Vsi moramo postati lastniki, delež države mora biti čim manjši. Ko se bomo olastnili, moramo skrbeti za dobro gospodarjenje z lastnino. Na mladih je, da se potrudijo. Gre za zgodovinski dogodek in ni opravičila, da bi ga prespal..."

ČEDALJE VEČ MARIBORSKIH DELAVCEV NA CESTI, STISKA ĆEDALJE HUJSA

Metalna, TVT, Elektrokovina - če naštejemo le nekaj največjih - so v zadnjem času nenehno v ospredju pozornosti javnih občil. Pa ne zaradi uspehov, temveč zaradi stecajev, stavk, neizplačanih plač in nemoči odgovornih na občinski in državni ravni, da bi našli trajnejše rešitve za ta podjetja.

KRAŠKI TERAN RADI PIJEJO TUDI NA TUJEM

Vinakras Sežana je letos, kljub suši, odkupila in predelala 120,5 vagona grozdja, kar je za 15 odstotkov več kot lani. Letošnji teran je precej boljši od lanskega. Vinakras bo že do konca leta razprodal vso lansko zalogo. Ne bojijo pa se niti za prodajo letosnjega prideka, saj teran radi kupujejo na Tržaškem, pa tudi v Nemčiji in Avstriji.

If you have been to Slovenia recently or are planning a trip there in the years ahead a knowledge of the language will be invaluable to you.

Ring 728 3387 now and you can start lessons immediately.

Slovenija

Ni prepozno da se vpišete v slovensko šolo!

(It's not too late to enrol in this year's Slovenian classes!)

It's Free

Funded and organised by the Department of School Education.

Classes are 2 hours each Saturday morning during normal school terms.

Located at Bankstown Girls High School, Mona Street, Bankstown.

Beginners and Intermediate students catered for by qualified teachers.

Contact

Mariza Ličan on 728 3387 to enrol or for further information.

IZŠLA KNJIGA ING. IVANA ŽIGONA "ŽIVLJENSKI IZZIVI"

Arhitekta ing. Ivana Žigona bi si pravzaprav avstralski Slovenci lahko prilastili kot "svojega", čeprav so ga službena in privatna pota zanašala iz Sydneja in Perthu tudi in celo v Afriko, verjetno za napol stalno v Slovenijo in še kam. Ing. Žigon se trenutno nahaja za tri do štiri mesece v Perthu, odkoder nam sporoča, da je izšla njegova knjiga *Življenski izzivi*. Knjiga stane \$ AUS 20.00. Dobiček od knjige je namenjen sledičnim institucijam in virom: ena tretjina Škofovim zavodom v Sentvidu, ena tretjina za Plečnikov fond, ena tretjina pa naj bi se stekla v ustanovitev Zveze slovensko-avstralskih kulturnih delavcev (Slovenian Australian Cultural Association), ki bi jo ing. Žigon rad ustanovil. V centru Ljubljane bi, po njegovem pripovedovanju, dal na razpolago prostor v svoji vilji iz katere naj bi torej potekalo sodelovanje med Slovenijo in Avstralijo. Povedal nam je tudi, da je o tem govoril s predstavniki SIM, Svetovnega slovenskega kongresa in dr. Petronji Vencljem in vsi da idejo podpirajo.

Knjigo *Življenski izzivi* in več informacij o ideji ustanovitve kulturne zveze lahko dobite na naslovu:

Ing. Ivan Žigon, 48/99 Herdsman Pde, Wembley, Perth, W.A. 6014, telefon 09-387 8823.

JE USTANOVITEV ZVEZE SLOVENSKO-AVSTRALSKIH KULTURNIH DELAVCEV RES PRED NAMI?

Vsako, slovenski skupnosti koristno akcijo osebno rada podprem in tako bi tudi Zvezo slovensko-avstralskih kulturnih delavcev, kar sem povedala ing. Žigonu po telefonu potem, ko me je v pismu zaprosil za mnenje in pomoč. Mislim tudi, da v Avstraliji ni kulturnega delavca, ki bi temu nasprotoval. Seveda, če ta Zveza ne bi bila sama sebi namen, samo zato, da obstaja. Po drugi strani pa imamo že lepo vrsto let SALUK - Slovenski literarno umetniški krožek, ki izdaja revijo *Svobodni razgovori*. Preden razmišljamo o novi Zvezi, ali ne bi bilo morda bolje razmišljati o SALUK-u, ki nas je vsa leta do danes literarno povezoval in ki ima za seboj celo vrsto uspešnih projektov? Samo malo energije bi bilo potrebno. Jože Žohar še vedno redno izdaja revijo *Svobodni razgovori*, v katero dopisujejo avstralski in drugi literarni talenti in ki kaže svojo visoko kvaliteto ter pozitivno usmerjenost s tem, da upošteva literarno vrednost, ne pa politična prepričanja različnih dopovalcev. SALUK je torej v Avstraliji spoštovanja vredno ime.

Zakaj se bojim, da bi bila ta Zveza sama sebi namen? Poglejte, po avstralski Sloveniji imamo toliko organizacij: svetov, zvez, združenj in kaj vem česa vsega ne... v nekaterih primerih samo zato, da so na papirju in da imamo voditelje, ki svoj položaj izrabljajo v kdo ve kakšne propagandne namene. Pisarijo karsibodi, pošiljajo pisma po širnem svetu in v slovenske časnike, kamor se samovšečno podpisujejo "predsednik", čeprav imajo v nekaterih najbolj skrajnih primerih v resnici za sabo kvečjemu svojo družino in tu in tam kakšnega podpornika. Ko v Sloveniji prebirajo te članke, si mislijo: poglej, celo v Avstraliji nas množično podpirajo! Ustanavljamo - ko pa zadeva zaspri tega nočemo priznati, jo razveljaviti ali predati komu drugemu. Ni nam važno ali je aktivna ali ne - samo da obstaja. Nam bo že prišla prav, ko bomo hoteli lansirati v javnost "svoje mnenje", ki bo služilo, ja, včasih tudi neki politični stvari.

Osebno sem za Zvezo, toda samo po poizkusu, da obnovimo in ozivimo SALUK. Kaj pa vi?

Stanka Gregorić

Vsem letošnjim malim in velikim maturantom iz Novega južnega Walesa in Viktorije naše čestitke!

Se posebej učiteljicam!

In še posebej našemu dragemu maturantu v slovenščini, Avstralcu - Sydneyčanu Anthony-ju English-u

Vsem srečno in uspešno novo leto!
Glas Slovenije

FRANCE BALANTIČ

Ob 50. obletnici Balantiče smrti so v Sloveniji predvajali celovečerni dokumentarec o tem slovenskem zamolčanem in tragično preminulem pesniku, ki je 24. novembra 1943, star komaj 22 let zgorel v ognju državljanke vojne. Scenarij za film napisal France Pihernik, režiser Jože Pogačnik. Nova slovenska zaveza, izseljensko društvo Slovenija v svetu in občina Cerknica pa so 28. novembra pripravili spominsko slovesnost. Balantiču so slovenski rojaki v Argentini postavili spomenik.

FRANCE BALANTIČ

1943 SPOMINSKA PROSLAVA 1993

» ... gorenji hčeri sebi, novim dnevom ... «

Nedelja, 28. novembra

ob 15. uri maša v Grahovem
ob 16.30 poklon žrtvam na pokopališču
ob 18. uri akademija osnovni šoli v Cerknici.

Izseljensko društvo Slovenija v svetu
Nova slovenska zaveza
Občina Cerknica

V SPOMIN JOŽETA JAVORŠKA

V okviru 11. slovenskega knjižnega sejma je založba Wieser iz Celovca v Velikih Laščah pripravila odkritje spomenika znanemu književniku Jožetu Javoršku (1920-1990). Doprsni kip je delo akademskega kiparja Stojana Batiča, ob odkritju pa je med drugimi spregovoril tudi Ciril Zlobec.

MARIBORSKA DRAMA IN OPERA-ZAKAJ NE TUDI V AVSTRALIJO?

Člani mariborske drame in opere so znani po vsem svetu. Bilo bi lepo, ko bi se slovenski kulturniki v Sloveniji in Avstraliji dogovorili za kakšno gostovanje, tudi v aranžmaju z Avstralci. Pred dnevi nam je član mariborske opere Srečko Ferk sporočil, da so gostovali že marsikje, vključno v Rusiji, pripravljajo se za pot v Belgijo, predvidena pa je tudi turneja na Japonsko.

JOŽE JAVORŠEK

Nadaljevanje iz prejšnje številke

ŠEL JE POPOTNIK SKOZI ATOMSKI VEK

Matej Bor (1913 - 1993)

Continuation from previous issue

A WANDERER IN THE ATOM AGE

Matej Bor (19913 - 1993)

Sel je popotnik skozi atomski vek
mimo dveh hišic,
ki sta si bili podobni
kakor krajcar krajcarju,
a sta se sovražili na smrt:
strehi sta jima bili rdeči od jeze,
oknice priprte od prezira,
stene zelene od zavisti.
Streljovoda pa sta štrlela proti nebu
preteče kakor sulici dveh straž,
ki sta se iz previdnosti
potuhnili pod streho.
Okoli obeh hišic
pa so rasle
rože
rože
rože,
kakor da bi hotele prekriti
jezo,
prezir
in zavist.
Popotnik je utrgal
eno izmed njih
in si jo del v gumbnico,
da bi prikril svojo žalost.

Sel je popotnik skozi atomski vek
in ni bil več popotnik —
bil je Usoda
in je grmel
na aluminijastih krilih skozi noč,
pogrinjajoč zemljo
s preprogami smrti.
In ko je pustil za seboj,
kar je pustil,
je rekel svojemu srcu:
Zapahni svoje duri,
da se skrijem vate.
In ko je bil tako skrit,
je nanje potkalo.
— Kdo je?
— Odpri!
Odprl je in zagledal pred sabo
deklico take lepote,
da je onemel.
— Pođi z menoj, mu je rekla.
In sta šla,
šla po preprogah smrti,
s katerimi je pogrnjal zemljo,
in se ustavila pred baročnim zrcalom,
ki je bogve kako ostalo celo sredi razvalin.
Stopila je skozenj
in se iz njega,
razčesavajoč lase, nasmehnila.
— Lepa si, ji je šepnil.
— Bila sem,
dokler me Usoda,
grmeča skozi noč,
ni izpremenila
po svoji volji
in svojem okusu.

A wanderer went through the atom age
and passed two huts
which were like to each other
as a farthing to a farthing,
but full of deadly hatred for each other:
their roofs were red with anger,
their shutters half-closed with spite,
their walls were green with envy.
Lightning-conductors surged up to heaven
like menacing spears of two sentries
who from caution
have ducked beneath the roof.
Yet around both huts
grew
roses,
roses,
roses,
as if to cover up
anger,
spite,
and envy.
The wanderer picked
one of them,
and put it in his button-hole
to cover up his sadness.

A wanderer went through the atom age —
a wanderer no more.
He was Destiny
and thundered
on wings of aluminium through the night
covering the earth
with the carpets of death.
And when he left behind him
what could be left,
he said to his heart:
“Bolt your doors,
so that I can hide in thee.”
And when he was thus hidden,
a knock was heard.
“Who is there?”
“Open!”
He opened the door and saw before him
a girl so fair
that he was dazed.
“Come with me,” she said.
And the two went,
went over the carpets of death
with which he had covered the earth:
and stopped before a baroque mirror,
which, god knows how,
remained among the ruins.
She stepped through
and from within,
combing her hair, smiled at him.
“You are fair,” he whispered.
“I was
until Destiny
thundering through the night,
transformed me,
according to its will
and to its taste.

Poglej!
 Pogledal je in od groze odrevenal.
 — Kje so tvoje oči?
 Iztegnila je dlan proti njemu:
 Tu. Vzemi jih s seboj.
 Za spomin.
 Ne bodo ti v nadlego,
 saj že dolgo ne jočejo več.

«Look!»
 He looked, and was numbed with horror.
 «Where are your eyes?»
 She stretched her open palm to him.
 «Here, take them.
 A souvenir.
 They won't trouble you, —
 long ago they ceased to weep.»

Sel je popotnik skozi atomski vek
 in je imel privid:
 zibal se je visoko
 v srebrni gondoli
 in gledal pod sabo
 oblino zemlje:
 bila je kakor pokrajina z lune:
 pepel je zasul
 zadnjo kupolo upanja
 in z njo
 zadnji spomin na to, kar je bilo.
 In po pepelu je gazilo
 krdele gnušnih demonov,
 in ko so prišli do kraterja,
 ki so oblaki vanj ocedili dež,
 ki ni bil dež,
 so planili vanj
 in pili,
 in ko so se napili,
 so obrisali usta, ki niso bila usta,
 z rokami, ki niso bile roke,
 in se zazrli z očmi, ki niso bile oči,
 navzgor v njegovo srebrno gondolo.
 — Kdo ste? jim je reklo.
 — Tvoji vnuki.
 Atomski ljudje.

Sel je popotnik skozi atomski vek
 in zagledal dekle,
 ki je sedelo ob asfaltu.
 — Sedi k meni,
 mu je rekla,
 da skupaj počakava pomlad.
 — In kaj bova s pomladjo,
 če jo dočakava?
 — Legla bova med trobentice in marjetice
 in gledala v kak bel oblak,
 in če bo dež,
 bova zaprla oči,
 da nama bo padal na veke,
 trudne od čakanja.
 In res je prišla pomlad.
 Legla sta med trobentice in marjetice
 in gledala v bel oblak.
 Bil je tak,
 kakor so vsi oblaki že od nekoč
 in tudi dež je bil tak,
 kakor je dež že od nekoč,
 le da je z njim
 na njune veke,
 trudne od čakanja,
 pršila smrt.

A wanderer went through the atom age
 and had a vision:
 he was rocking high up
 in a silver gondola
 and watched below him
 the roundness of the earth:
 like a landscape in the moon:
 ashes covered
 the last dome of hope
 and with it
 the last memory of what had been.
 And in the ashes waded
 a crowd of loathsome ghoul,
 and when they reached the crater
 into which the clouds had squeezed some rain,
 which was not rain,
 they plunged into it
 and drank;
 and when they had drunk their fill,
 they wiped their mouths, which were not mouths,
 with hands, which were not hands,
 and stared with eyes, which were not eyes,
 up at his silver gondola,
 «Who are you?» he asked.
 «Your grandsons.
 The Atom breed.»

A wanderer went through the atom age
 and saw a girl
 who sat by the asphalt road.
 «Sit by me,»
 she said,
 «then we can wait together for the spring.»
 «What shall we do
 if the spring comes?»
 «We'll lie down among the daffodils and daisies
 and look at some white cloud or other:
 and if it rains,
 we'll close our eyes
 and let the drops fall on our eyelids,
 weary of waiting.»
 And indeed the spring did come.
 They both lay down among the daffodils and daisies
 and looked up at a white cloud.
 It was a cloud
 like all clouds from the beginning of time,
 and the rain was such
 as any rain from the beginning of time —
 only, that together with it
 on their eyelids,
 weary of waiting
 trickled death.

Sel je popotnik skozi atomski vek
 in se je znašel na mèji
 med Biti in Ne biti.
 Naslonil se je na rampo,
 takšno, kakršne so rampe na vseh mejah,
 in se zazrl tja čez,
 čakajoč,
 da mu prineso potni list.
 Tostran se je sprehajal stražar,
 takšen, kakršni so vsi stražarji na mejah,
 samo da je imel na obrazu kirurško masko,
 onstran pa se je sprehajal stražar,
 takšen, kakršen so vsi stražarji na mejah,
 samo da ni imel oèi.
 Popotnik je strmel v tiste oèi,
 ki niso bile oèi,
 temveè dve votlini,
 in zdelo se mu je,
 da gleda skoznje v nebo,
 polno zvezd.
 In ko so mu prinesli potni list
 in se rampa vzdignila,
 je pobral kovèek,
 v katerem je nosil svoje življenje,
 in stopil tja čez.
 Stražar pa je snel kirurško masko
 in prièigaje cigareto rekel:
 »Skoda, bil je še mlad.«

A wanderer went through the atom age
 and reached the border
 of Being and Non-Being.
 He leaned against the barrier,
 such as barriers are on any frontier,
 and gazed across,
 waiting
 for someone to bring his passport.
 On this side paced a sentry,
 just like any sentry on any frontier,
 only, on his face he had a surgeon's mask;
 But on the other side there paced another sentry
 such as any sentry on any frontier,
 only he had no eyes.
 The wanderer gazed into those eyes
 which were not eyes,
 but only two sockets,
 and it seemed to him
 as though through them he saw the sky
 full of stars.
 But when his passport was brought to him
 and the barrier was raised,
 he picked up his case
 in which he carried his own life,
 and stepped beyond.
 The sentry took off his surgeon's mask
 and, lighting a cigarette, said:
 »Pity, he was so young.«

KONEC

THE END

SBS RADIO - MELBOURNE

želi vsem rojakom sreèen Božič, zadovoljno in zdravo
 novo leto 1994
 ter prijetno poslušanje slovenskih oddaj, ki se bodo preko
 SBS National Radia Network slišala od konca januarja
 razen v Melbournu in Sydneju tudi v Perthu, Adelaidu,
 Brisbanu in Darwinu; kasneje pa tudi v Canberri in
 Tasmaniji.

Elica Rizmal

Voditeljica slovenske oddaje v Melbournu

SBS RADIO - SYDNEY

Svojim poslušalcem in prijateljem slovenske besede
 vesel Božič in sreèno 1994
 Mariza Lièan
 Voditeljica slovenske oddaje

One of the leaders in
refrigerators, freezers,
stoves, ovens,
washers & dryers.

gorenje pacific

Domestic Appliances

0285/LITTLE & ASSOC.

ZNANJE ZA RAZVOJ

Slovenski strokovnjak iz Sydneysa

DR. MARIJAN FILIPIČ - DIREKTOR OČESNE PATOLOGIJE

"Vedno me je zanimala tudi znanstvena in raziskovalna stran medicine. Na ta način lahko zdravnik pomaga večji, neznani množici bolnikov, drugače od posameznega splošnega zdravnika ali specialista. Vendar pa se mi je zdelo, da se tudi znanstveno in raziskovalno delo ne more omejiti samo na miške v laboratoriju, pač pa so dragocene izkušnje, ki jih človek dobi na kliniki pri delu z bolniki. Mislim, da je to oboje kar uspešno združeno na mojem oddelku za očesno patologijo v očesni bolnišnici v Sydneyu, ki je tudi referenčni center za vso Avstralijo."

V vlogi direktorja očesne patologije in zelo iskanega očesnega patologa ne le za vso avstralsko celino, pač pa tudi Novo Zelandijo in Oceanijo ter jugovzhodno Azijo je seveda dr. Marijan Filipič zelo zaposlen. Rojen Ljubljancan, ki je davnega leta 1949 pri svojih slabih 21 letih po prvem rigorizu na medicini pristal (in začel vse od začetka) v Avstraliji. Bil je med tistimi našimi strokovnjaki, ki se je potegoval za to, da naj bi navkljub vsem težavam izvedli nadomestno znanstveno srečanje namesto kongresa patologov. Doslej je imel, kot pripoveduje, odlične stike tudi z našimi patologi na Institutu za patologijo Medicinske fakultete v Ljubljani. Presenetilo ga je, kako imamo tudi pri nas (v Sloveniji) solidno opremljene dvorane za očesno kirurgijo, zelo lepe bolniške oddelke in ljudi, ki so se z velikim zanimanjem vključevali v strokovne razprave o očesni patologiji.

Očesna banka in nova zakonodaja

Posebnost njegovega oddelka za očesno patologijo v očesni bolnišnici (Sydney Eye Hospital), ki je zelo solidno opremljen s tehničnimi pripomočki, je tudi laboratorij očesne banke. V njej skrbijo za kvalitetno kontrolo in hranjenje rožnic in drugih delov oči, ki jih je danes že mogoče presaditi oziroma so potrebni pri plastičnih kirurških posegih na tem, enem najpomembnejših človekovih čutil. (Oči povedo človeku mnogo več o svetu okoli njega kot ostala čutila; in del možganov, kjer je središče za vid, je mnogo večji kot so deli možganov, kjer so druga čutilna središča.) Laboratorij očesne banke so razvijali postopno več let. V novejšem času so tudi spremenili zakonodajo, ki nekoliko

poenostavlja tehnične postopke pri odvzemu oči od umrlih (namesto zdravnika lahko to delo opravlja posebno izurjeno tehnično osebje). Z darovanjem organov pa sicer nimajo večjih težav. Veliko ljudi se na posebnih izkaznicah odloča, da so pripravljeni po smrti darovati organe, podobno izjavo pa lahko ljudje podpišejo na vozniških dovoljenjih. Ne glede na vse to zdravniki pri takih posegih spoštujejo voljo svojcev umrlega.

Po natančni kvalitetni kontroli pride v poštov za presaditev približno polovica odvzetih organov oziroma njihovih delov. Tako imajo ves čas ob vsej dobro razviti očesni kirurgiji in razmeroma že dobro utečenem sistemu darovanja organov kljub vsemu tudi dolge sezname ljudi, ki čakajo na presaditev rožnice in na druge podobne posege.

Umetne leče postopoma okvarijo roženico

To število se še naprej veča. Zakaj?

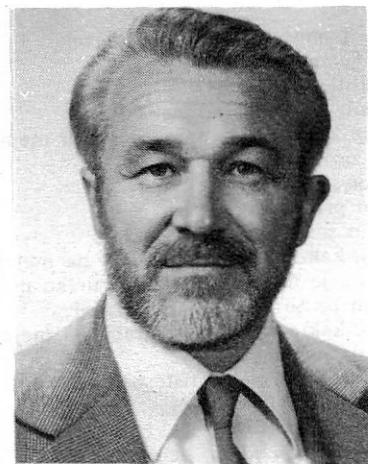
To je povezano z množičnimi modernimi posegi v oko, kot je na primer vstavljanje umetnih leč po odstranitvi katarakte. Katarakta ali siva mrena je stanje, ko se postopno zamotni zdrisasta snov, ki tvori očesno lečo. Katarakta onemogoča ali ovira svetlobnim žarkom vstop v oko in tako postopoma zmanjšuje vid. Najpogosteji vzrok katarakte je degeneracija leče v starosti. Med drugimi vzroki so lahko še iritis, poškodba zrkla, diabetes melitus in steroidna zdravila. Katarakte so razmeroma precej pogoste, letno zboli za to eden izmed 500 ljudi. Odstranitev leče povzroči hudo daljnovidnost. To se popravi z očali, kontaktimi lečami ali plastičnimi lečami, ki se vstavijo v oko med operacijo.

Prav po tem posegu, ko se z operacijo odstrani katarakta in vstavi v oko umetna leča, se v takem "umetnem" okolju znotraj očesa" sčasoma poškoduje zadnji, najpomembnejši del roženice. Tedaj je treba pomisliti na roženčino transplantacijo. Takim ponovnim posegom na očesu se po besedah dr. Filipiča ni mogoče izogniti. To so izkušnje razvitih medicinskih središč in najbrž se bomo čez čas srečali s tem tudi pri nas, kjer so zdravniki začeli, kot so se pogovarjali, vstavljati umetne leče po ekstrakciji katarakte nekako pred petimi leti.

Nasploh je danes očesna kirurgija zelo napredovala, posebno z vse bolj izpopolnjeno mikroskopsko in lasersko tehniko in zdravniki vse redkeje kakšno bolezensko stanje ocenijo kot dokončno. Za okolje, od koder prihaja, meni, da je na visoki ravni in enakovredno sodeluje s to stroko v ZDA, Angliji ali drugih razvitih evropskih državah, na primer v Nemčiji.

Zadržani do radialne keratotomije

Razvpite in sporne radialne keratotomije, ki je tako popularna (in donosna) v Sovjetski zvezni, in precej tudi v Ameriki, avstralski strokovni krog, nimajo preveč v čisilih. Menijo, da so posegi vendar preveč tveganji in da učinki ne trajajo dovolj dolgo, da bi se pogosteje odločali za to metodo. Občasno posamezni očesni

dr. Marijan Filipič

kirurgi odhajajo na posebne tečaje za te posege v Rusijo ali Ameriko, vendar, kot rečeno, za tovrstne posege ne mislijo, da bi lahko bili idealna rešitev za bolnike z motnjami vida.

V avstralskem okolju je tudi ta posebnost, da se posamezni njihovi okulisti morajo kar precej ukvarjati z endemičnim trahom pri avstralskih domorodcih Aboriginih. Bolezen je težko izkoreniniti in v odročnih naseljih, kjer ni mogoče zagotoviti ustrezne higiene in potrebnih postopkov zdravljenja. Sicer pa je njihova očesna patologija približno enaka kot drugod po svetu (katarakte, glavkom, vse bolj pomembne pa so težave z očmi, ki jih povzroči diabetes).

Pri določenem številu ljudi, ki imajo sladkorno bolezen, propadejo številne kapilare (drobne krvne žilice) v mrežnici, ponavadi v obeh očesih. Preostale žile lahko prepuščajo kri in tkivno tekočino v mrežnico in tako povzročajo trajno zmanjšano ostrino vida. Na mrežnici lahko zrastejo tudi krhke nove krvne žilice, ki v mnogih primerih krvavijo v steklovino, ter zamegljijo ali uničijo vid za daljši ali krajši čas. Kri se iz steklovine navadno resorbira skozi mrežnico, vendar se okoli poškodovanih krvnih žil tvori vezivo, in to deformira ali uniči del mrežnice, to povzroči trajno izgubovida. Moderno zdravljenje je pri obvladovanju diabetične retinopatije kar učinkovito. Razvoj krhkih žilic, ki prepuščajo kri, je pogosto mogoče preprečiti z uporabo laserja. Obstajajo pa tudi drugi načini (drenaž steklovine in nadomestitev z umetno snovjo) in drugo.

Kot pripoveduje dr. Filipič, ki je sicer že od leta 1968 v omenjeni očesni bolnici očesni patolog, pa je v naravi njegovega dela tudi izjemno veliko potovanj, sodelovanj, konsultacij in obveznosti s pedagoškim delom s specializanti po različnih klinikah in institutih ne le po Avstraliji, ampak tudi po svetu. S strokovnim sodelovanjem in izmenjavo informacij je na tekočem z novostmi v stroki in jih je pripravljen nuditi tudi kolegom v Sloveniji. Kadar je v Evropi, in to je razmeroma kar pogost, pride tudi k nam. Tu so vseeno še močne korenine in sorodstvene vezi, dovolj velika pa je tudi volja za strokovno sodelovanje.

Dragica Bošnjak v DELU

TUDI TO JE SLOVENSKA ZGODOVINA

Križ na grobovih v Mozlju

PO POL STOLETJA SPOMIN NA PLAVOGARDISTE

KDO SO BILI - plava garda ali slovenski četniki so bili slovenska armada s slovensko zastavo, ki se je borila proti komunizmu, nacizmu in fašizmu. Za primer samo to: njihov primorski odred je bil prvi, ki je 9. septembra 1943 vkorakal v Črni vrh pri Idriji; bili so prvi slovenski vojaki, ki so osvobodili slovensko vas na Primorskem. Zagovarjali so nekakšno konfederalno ureditev Jugoslavije. Mnogi so končali v taboriščih Dachaua, v Neuengammu pri Hamburgu in drugod, bili zaprti od strani partizanov in OZNE ter Italijanov, veliko število pa kar pobito. Največ jih je bilo likvidiranih brez zasiševalcev, zagovorov in sodb. V propagandne namene so le nekaterim sodili na montiranem Kočevskem procesu in so bili obsojeni pod Titovo in Stalinovo sliko.

PODODBOR ZA GRČARICE

Pododbor društva zamolčanih grobov Ljubljana - Grčarice so ustanovili 15. 9. 1992 v okviru Društva za ureditev zamolčanih grobov Slovenije. Osnovna naloga: zbiranje dokumentov in

zgodovinskega gradiva oziroma iskanje podatkov o vojakih JVvD (Jugoslovanska vojska v domovini) in njihovih somišljenikih, ki so padli ali bili ubiti v Grčaricah. Poleg tega bi radi našli mesta, kamor so te judi zakopali, da bi jim postavili nagrobna znamenja. Dejavnosti Društva do sedaj: zbrali več zanimivih dokumentov in pričevanj; v Delu objavljal podlistek v sedemnajstih nadaljevanjih: *Plavogardisti - zamolčana fronta* (avtorica Vesna Marinčič); preiskali so teren v Mozlju, kjer naj bi bila grobišča, toda našli niso ničesar, z iskanjem pa bodo nadaljevali; organizirali so komemoracijo in postavili križ v Mozlju in na Travnici gori, sodelovali so pri komemoraciji in postavili spomenika v Hrovači pri Ribnici; pripravljajo načrt za spomenik, ki ga bodo postavili v Mozlju, ko bo znano, kje so grobišča; navezali so stike z dr. Jožetom Pučnikom, predsednikom parlamentarne komisije za preiskavo povojskih pobojev.

POGREBNI OBRED PRVIČ

PO PETDESETIH LETIH

V mozeljski cerkvi so se s slovesnostjo, mašo in pogrebnim obredom letos novembra, torej po petdesetih letih prvič, tudi formalno poslovili od plavogardistov. Svojce in goste - med njimi so bili tudi dr. Ljubo Sirc, Anton Drobnič, Andrej Aplenc, duhoyniki dr. Branko Rozman, prelat in nadškofijski kancler dr. Franci Vrhunc, g. Šetar in Marjan Lampret, župnik v Kočevju - je posebej ganila pesem "Polje, kdo bo tebe ljubil", ker so jo po pričevanju gardisti peli na poti do morišč.

UREDITI JE TREBA RAZMERJE DO POLPRETEKLE ZGODOVINE

Na zadnjem zasedanju skupščine v Kamniku so poslanci poslušali poročilo komisije za raziskavo množičnih povojskih pobojev, pravno dvomljivih procesov in drugih nepravilnosti. Komisija je pripravila tudi osnutek odloka o zavarovanju in začasni ureditvi grobišč ter predstavila predlog izvršnega sveta, da na vseh doslej ugotovljenih grobiščih postavijo spominska znamenja oziroma lesene križe, poleg tega pa naj bi izdelali še posebno karto grobišč. Predlagali o tudi postavitev skupnega spominskega znamenja za vse žrtve druge svetovne vojne.

SPRAVNA MAŠA V LITIJI

Litijčani so s slovesno mašo zadušnico, ki jo je vodil prelat Merlak ob asistenci Antona Masnika, domačega župnika in dekana, poslovili od vseh žrtev druge svetovne vojne in ideooloških spopadov. Teh naj bi bilo v Litiji okoli 80, vendar podatki še niso natančni. Po maši so se odpravili k Lipi sprave na trgu pred cerkvijo, kjer so blagoslovili spominsko ploščo, katero bodo kasneje pritrtili v župnijski cerkvi. Program so obogatili tudi člani Godbe na pihala iz Litije.

ZAMOLČANE ŽRTVE IZ DOLENJSKE VASI

Nedavno tega so v Dolenji vasi pri Ribnici opravili simbolni pogreb med vojno in po njej pobitih domobrancev. Plošče z imeni žrtev so postavili na steno pod arkadnim hodnikom na vzhodni strani cerkve. Poleg vasi in imen pokojnih so na njih napisane tudi letnice njihovega rojstva in smrti.

Vrnili so jim ime

DESET LET SLOVENSKEGA CENTRA V WOLLONGONGU

Piše Lojze Košorok

Pater Valerijan Jenko izroča predsedniku Ivanu Rudolfu plaketo čavnega članstva Kluba Planica v Wollongongu; v ozadju Rebeka Rudolf povezovalka programa

Zgoraj: Marica Krčmar ob recitaciji svoje pesmi

Spodaj: jedro cerkvenega pevskega zboru v Wollongongu, skrajno desno sestra Francka Žižek

V soboto, 20. novembra je Slovenski klub PLANICA praznoval deseto obletnico: odkar so si kupili in uredili svoje prostore: dvorano, cerkvico, balinišče in še kaj. Čeprav je to razmeroma majhna slovenska skupnost, bi lahko bili Slovenci iz Wollongonga v marsičem za vugled vsem ostalim slovenskim društvom v Avstraliji, četudi ni vedno šlo vse gladko in brezhibno. So pa edino slovensko društvo, ki ima svojo cerkev - ta je last društva. V soboto popoldan je bila ob četrti uri slovesna služba božja, kateri je med drugimi prisostvoval tudi župan Wollongonga David Campbell s soprogo. Sveti mašo je daroval pater Valerijan Jenko, ki v glavnem skrbi za duhovni blagor tamkajšnjih Slovencev. Zvečer je bil na sporednu kulturni program, vključujuč slavnostne govorje, kot se pač za tako slovesnost spodbobi. Z nastopi pevskih zborov je v dvorani krepko zadonela slovenska pesem. Nastopili so: pevski zbori iz Sydnea in Wollongonga. Iz Sydnea so pod vodstvom sestre Francke Žižek zapeli cerkveni mešani zbor, moški pevski zbor "Zapojimo bratje", pod vodstvom Stefana Serneka pa moški zbor "Lipa". Oba moška zabora iz Sydnea je spremljal na harmoniki Rudi Črnec. Prav fletno so zapele pevke cerkvenega zboru iz Wollongonga, tudi one pod vodstvom sestre Francke. Kvartet "Planica" Wollongong, ki je požel kar buren aplavz pa je zaključil ta kulturni del programa.

Bivša predsednica kluba Planica Marica Krčmar je zrecitirala svojo pesem, ki je bila sicer namenjena temu večeru. Pesem se nanaša na uspešno prehodeno pot društva in na koncu se sprašuje: so bili naši uspehi in trud zman? Kje je mladina?! Če ne bo znamcev, kdo bo nadaljeval naše delo? Ali bo vse zničeno in prešlo v tuje roke? Res, pomislika vredno!

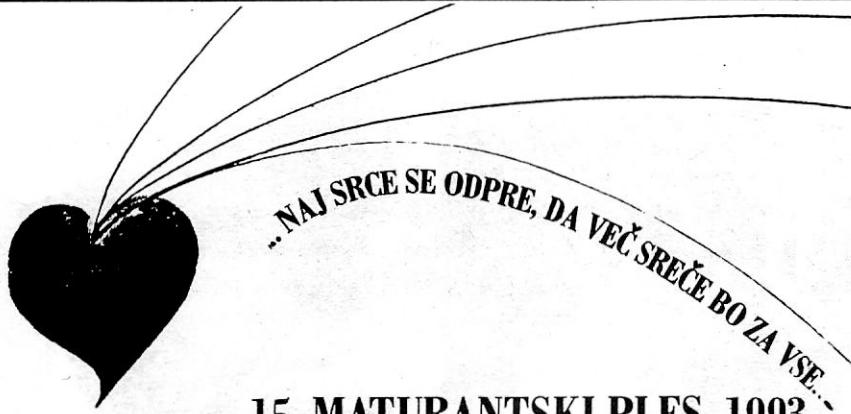
Po končanem kulturnem delu sta mlada napovedovalca Rebeka Rudolf in Andrej Žičkar predstavila vse povabljeni častne goste. Kot prvi je bil predstavljen Aljaž Gosnar, odpravnik poslov Veleposlanstva RS. Druga sta bila predstavljena častna in doživljenska člana društva Planice Marija Košorok in Slavko Vaupotič, nato pater Valerijan in po vrsti vsi predsedniki kluba, kakor so predsedovali Planici: Jože Komidar, Zvonko Groznik, Ivan Rudolf, Karlo Krčmar, Marica Krčmar in Milan Širc. Predstavljeni so bili še: Stefan Sernek, predsednik SDS, Emil Kukovec, predsednik Triglav kluba, Mariza Ličan urednica slovenskih oddaj radia SBS, Lenči in Marija Jazbec, prvi par, ki je bil poročen na Kmečki ožjeti v Wollongongu leta 1975. Pozdravili so tudi gospo Lois Bulivant, ki ima odlične stike z društvom. Med častnimi gosti je bil tudi naš neumorni rojak Alfred Brežnik častni konzul RS za NSW in VIC s soprogo. Sedanji predsednik Ivan Rudolf je opisal zgodovino društva Planica. Poudaril je, da se slovenska dejavnost v Wollongongu ni pričela z nakupom slovenskega centra pred desetimi leti ampak slovenska beseda in dejavnost obstajata že vsaj 23 let, slovensko petje in maše pa segajo še dlje nazaj. Najznamenitejša dogodka sta bili

dve kmečki ožjeti: 1975. in 1977. leta. Toliko narodnih noš verjetno ni bilo nikjer v Avstraliji. O tem so pisali časopisi, Womens weekly je prinesel več strani te ožjeti v živih barvah, saj je zvabila na wollongonške ulice več kot pet tisoč gledalcev. Kolikokrat so prisostvovali v raznih povorkah...spominjam se, ko so Slovencem vzdeli ime "people with umbrellas", kajti vsak par je imel krajnsko marelo. In še marsikaj lepega so imeli v vseh teh letih...Sodelovanje med slovenskimi društvami in posamezniki iz Sydnea ter med Wollongongčani je bilo skozi vsa leta pristno in lepo. Ob prazniku je poskrbel za splošno dobro razpoloženje in veselo rajanje vsem dobro znani ansambel Veseli Gorenjci. Med odmori pa se je predstavil pevec iz domovine Stane Vidmar.

V nedeljo so balinarji tekmovali za Pokal 10. obletnice Planice v Wollongongu. Sodelovali so trije klubi: prvo in drugo mesto so si priborili tekmovalci Planice, tretje pa Slovenskega društva Sydney. Tako je za nami zopet eden jubilej, ki bo zapisan v kroniko slovenskega življa in bogatega kulturnega delovanja Slovencev na tem delu pete celine - v Novem južnem Walesu.

Vse fotografije: Lojze Košorok

15. MURANTSKI PLES, 1993

Slovenska in avstralska himna... Gaudeamus igitur... (zapoje moški pevski zbor "Zapojmo bratje" pod vodstvom sestre Franke Žižek) in že pričneta z napovedovanjem programa Rebeka Rudolf in Michael Godec... predstavitev maturantov... in njihovo opozorilo: "...Naj srce se odpre, da več sreče bo za vse... je prošnja mladih avstralskih Slovencev, ki čutijo, da zanimanje in skrb za materin jezik upada. Ce ne bomo hitro ukrepali, bo utonil milozvenec glas Slovenije, v multikulturalni množici Avstralije!..."

Predstavitev častnih gostov: Aljaž Gosnar, odpravnik poslov RS (pošlje sporocilo in se opraviči zaradi odsotnosti); Peter Dooley (Coordinator of the Saturday School of Community Languages; Tony Csordas (Languages Consultant for the Small Candidature Community Languages with the Department of School Education) s soprogo; Chris Cutler (Acting Supervisor of the Bankstown Centre); Alfred Brežnik (Častni konzul RS za NSW in VIC) s soprogo; Dušan Lajovic (Častni konzul RS za Novo Zelandijo) s soprogo. Dobrodošlica tudi predstavnikom slovenskih organizacij v Sydneju in Wollongongu ter predstavnikom verskega in kulturnega središča iz Merrylandsa.

Pozdrav učiteljicama Marie Williamson z možem in Marizi Ličan z možem. Nastopijo člani folklorne skupine SDS "Mali Prešeren", pod vodstvom Ivane Slobodnik. Spregovori Danica Sajn-Fortuna (vice president of the Slovenian Schools Committee). Moški pevski zbor "Lipa" SDS zapoje dve pesmi. Spregovori Chris Cutler. Podelitev spričeval malim maturantom, dijakom desetega razreda:

Tania Smrdel
Julie Brcar
Peter Grabner
Bernard Sircej

Chris Cutler razdeli nagradna spričevala najboljšim dijakom, iz vsakega letnika posebej (7,8,9,11&12). Ponovno zapoje dve pesmi moški pevski zbor "Zapojmo bratje".

Alfred Brežnik, častni konzul RS spregovori nekaj besed in podeli, letos prvič, nagrado "Honorary Consul of the Republic of Slovenia prize", ki jo dodeli letošnji najboljši učenki Ivanka Debevec. Učiteljici Marizi Ličan izroči za njeno požrtvovalno delo knjižno darilo. Folklorna skupina SDS, pod vodstvom Lolite Žižek zapleše venček narodnih. Spregovori Mariza Ličan in predstavi šest maturantov. Slovenska maturantka iz leta 1982 Juliana Fabjančič podeli maturantom priznanja šolskega odbora in knjige, ki jim jih poklanja Slovenska izseljenska matica. Tudi Anton Gržina, predsednik Slovenskega akademskega društva jim podari knjige. Cestitke Lojzeta Košoroka s slovenskimi grbi. Nastopi kvartet "Planica" Slovenskega kluba Planica iz Wollongonga. Ceremonija s predajo ključa prihodnjim maturantom. Nekaj besed Stefana Serneka predsednika SDS. Gost zabavnega dela večera je Stane Vidmar, pevec iz Slovenije.

Maturantje in učiteljica Mariza

Foto: Karl Pelcar

LETOŠNJI MURANTJE V NSW:

Milena Šprajcer
Michelle Brcar
Monica Brezovnik
Anthony English
Ivanka Debevec
Sonja Cesar

DEJALI SO:

Alfred Brežnik:

"...naše slavje, jubilej vse slovenske skupnosti v Sydneju in okolici je tudi zame pomemben. saj sem bil dvanaest let tajnik šolskega odbora in tako tesno povezan z njegovo dejavnostjo...člani in učitelji so lahko nocoj nadvse ponosni, saj jim gre vse priznanje za 139 maturantov slovenskega jezika in najmanj toliko malih maturantov...Solski odbor je tista slovenska organizacija, ki je bila prva sposobna združiti nasprotuoče rojake za skupno stvar...ko je šlo za naš slovenski jezik, so se vse razlike in nasprotja razblinila...res čestitke sedanjemu in prejšnjim odbornikom..."

G. Brežnik je v angleščini med drugim dejal: "We are very lucky that we have a person...Mrs. Mariza Ličan is an outstanding and our longest serving and most dedicated teacher..."

Danica Sajn - Fortuna:

"...posebno pohvalo si zaslужijo naše učiteljice, ki z ljubeznijo poučujejo avstralske Slovence...ko govorimo o ljubezni do materinega jezika in sploh do mladine, nam pride na misel naša predsednica Slovenskega šolskega odbora in učiteljica Mariza Ličan. Nocoj se tudi ona poslavljaj z njeno petnajsto skupino maturantov. Njeno zaupanje in vero v nas mlade in njeno nesobično delo se lahko opiše kot vrhunc ljubezni..."

Peter Dooley

se je spominjal petnajst let nazaj in med drugim dejal: "The person who has been at the helm of all that is non other than Mariza Ličan; and what a wonderful person she has been!..."

Chris Cutler:

"...I would like to say something about Mariza Ličan, who in my experience teaching in day and saturday schools is probably the most dedicated teacher I think I come across..."

Mariza Ličan

se je poslovila od letošnjih maturantov za prihodnje leto pa: "...jaz ne vem ali bodo vrata razreda odprtta; zaprli jih ne bo izobraževalni zavod, zaprli jih bo malomaren in brezbržen odnos slovenske skupnosti do tako ljubeče opevanega materinega jezika...kako hitro se pozabi na prelite solze, ki so tekle po očetovem ali materinem pismu v prvih dneh tujine..."

SYDNEY

15. MATURANTSKI PLES -

27. november 1993

Podpredsednica Slovenskega
šolskega odbora NSW
Danica Sajn-Fortuna

Napovedovalca-lanska
maturanta: Michael Godec
(Sydney) in Rebeka Rudolf
(Wollongong)

Učiteljica nižje in srednje
stopnje na državni šoli
Marie Zibert Williamson

Ravnatelj državne srednje šole
Chris Cutler

Trenutek sreče-Mariza in Anthony

Direktor sobotne šole Sydney,
Wollongong, Newcastle
Peter Dooley

Anton Gržina, predsednik
Akademskega slovenskega
društva-podelitev knjižnih
daril

Kvartet Planica Wollongong

Najboljša dijakinja Ivanka Debevec
in Alfred Brežnik

Zgoraj: moški zbor
"Zapojmo bratje", vodja
sestra Francka
Levo: Lojze Košorok,
podelitev darila-slovenski
grb
Desno: najmlajša folklorna
skupina Mali Prešeren

FOTOGRAFIJE
KARL

PELCAR

AVSTRALEC - LETOŠNJI MATURANT V SLOVENSKEM JEZIKU...

Foto: Karl Pelcar

izseljenatvo
živi mnogo
svetovni vo
je so zafutili
knebukom z.

ANTHONY
ENGLISH

Anthony English se je učil slovenščine tri leta in je letos med šestimi maturanti. Prav lepo zna pisati in govoriti slovensko, v svojem spisu je zapisal tudi sledeče:

"Vesel sem, da razumem te ljudi. Rad sem v njihovi družbi, posebno sedaj, ko razumebam dobro slovensko..."

PRIZNANJE DOLGOLETNEMU ČLANU ŠOLSKEGA ODBORA

Foto: Karl Pelcar

Mariza Ličan poklanja plaketo
Alfredu Brežniku

Na 15.maturantskem plesu v Sydneyju je predsednica Šolskega odbora za NSW Mariza Ličan izročila Alfredu Brežniku, dolgoletnemu članu in sodelavcu odbora priznanje, v obliki plakete.

V levem kotu plakete je lipov list z oznako: 15 let mature. Tekst na plaketi pa glasi:

"Castnemu konzulu RS Alfredu Brežniku v zahvalo in priznanje za delo in pomoč v državni srednji šoli v NSW - Slovenski šolski odbor za NSW

Sydney, 27. 11. 1993."

VSEM PRIJATELJEM IN ZNANCEM
PO ŠIRNI AVSTRALIJI VESEL BOŽIČ TER MIRNO
IN ZADOVOLJNO NOVO LETO

Ferdo Pestotnik
Perth, West Australia

NOVICI PRED IZIDOM

SLOVENSKA ŠOLA V MILDURI

V Milduri, v avstralski državici Viktoriji smo prejšnji teden pričeli s poučevanjem slovenščine. Ceprav je študentov malo (največ osem) je navdušenje veliko. Poučevala bo Metoda Strubelj, ki se je pred kratkim poročila s Francijem Strubeljem iz Mildure in se tako preselila iz Slovenije v Avstralijo. Dobrodošla Metoda med avstralskimi Slovenci! Jožica Gerden

NOVOSTI SBS RADIA

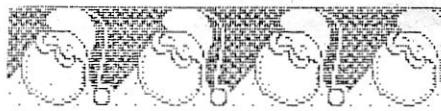
Vodstvo SBS radia je 3. in 4. decembra organiziralo v Sydneju dvodnevni seminar za vodje radiskih odaj iz Melbourn in Sydneja. Udeležilo se ga je nad 100 oseb. Glavna tema seminarja: National Network, prva večkulturna radiska mreža v Avstraliji, ki bo pričela z oddajanjem 26. januarja 94. Od takrat naprej bodo lahko slišali oddaje v slovenskem jeziku, ki jih pripravljajo v Sydneju in Melbournu celo v Perthu, Adelaidu, Brisbanu in Darwinu, kasneje pa tudi v Canberri in Tasmaniji.

Mariza Ličan in Elica Rizmal

KAMICI SATLER

želimo, da bi čim prej okrevala in ponovno prišla med nas zdrava in vesela.

Vsi, ki jo imamo radi

SLOVENIAN BUSINESS ASSOCIATION OF AUSTRALIA S.B.A.A.

Živimo v času največjih gospodarskih sprememb v svetu. Zavzetost in slovnost sta tudi med nami pogoj za uspešno slovensko avstralsko poslovno sodelovanje. Zato naj bo leto 1994 leto dobrih gospodarskih odnosov.

Želimo vam srečen Božič in uspešno Novo leto!

Vinko Rizmal
Predsednik

SLOVENSKI NARODNI SVET VICTORIA

Vsem članicam in članom Slovenskega narodnega sveta Viktorije ter vsem ostalim rojakom v Avstraliji in po svetu želimo blagoslovljene in vesele božične praznike ter srečno in uspešno novo leto 1994 - to naj nam prinese veliko skupnega sodelovanja in dobre volje.

V imenu Slovenskega narodnega sveta Viktorije

Stanko Prosenak
Predsednik

SLOVENIAN YOUTH GROUP - S.Y.G.

The Committee and members of the Slovenian Youth Group in Victoria wish all readers and people of good faith all the joys of the Christmas season and all the best in the New Year 1994.

Srečen Božič in srečno Novo leto!
S.Y.G.

OBISKALI SO NAS...

Foto: Karl Pečar

STANE VIDMAR

NJEGOV NAJVEČJI USPEH V AVSTRALIJI: POSTAL "ŠLANG"...

Slovenski pevec Stane Vidmar se že lep čas "potepa" po Avstraliji in uživa njene lepote in posebnosti, vmes pa še zapoje med Slovenci. Pred odhodom v Avstralijo pa je v Sloveniji izdal svojo peto kaseto z največjimi uspehi in novimi posnetki. To je nadaljevanje kasete *Tri grena solze ter prve laserske plošče Stane Vidmar - Največji uspehi*.

Stane Vidmar je proslavil svoj 37. rojstni dan 11. novembra v Avstraliji. Rojen je v Kranju in deluje v zabavnici glasbi že dvajset let. Devet let se ukvarja s solističnim petjem in postal je priljubljeni pevec srednje generacije. Prepevati je začel kot fant v cerkvenem zboru na Bregu ob Savi, kjer je doma. Nadaljeval je kot član skupine Modrina, v katerem je hkrati igral kitaro. Udeležil se je številnih pomembnih prireditvev in festivalov. Njegova diskoteka: Vaški lump (1986), Spi moja mala deklica (1988), Nocoj kozarec draga mi (1989), Tri grena solze (1992) in seveda njegova najnovješja Mati pojem ti pesem & Stane Vidmar - Največji uspehi. Stanetov naslov v Sloveniji:

Gregorčičeva 6, 64000 Kranj.

VEČER SMEHA

Koncem oktobra in prve dni novembra sta gostovali v Melbournu humoristki Radia Trst Tatjana Turk (Tonca) in Ingrid Verk (Vanca). Z njima je prišel inženir, dramaturg, režiser RTS - Radia Koper Livjo Crevatin in njegova žena Lidija. Livjo Crevatin je s svojo režisersko sposobnostjo lepo povezel in vskladil program, ki se je prelival iz enega področja v drugo, kakor po nitki.

V humorju teh večerov so odsevale socialne, zdravstvene, znanstvene in politične razmere, ki so aktualne za katerikoli kotiček tega planeta. Se tako težko življeno branjevki sta humoristki Tonca in Vanca spremenili v svetli humor. Prizanašali nista ne znanstvenikom, ne kulurnikom, še manj pa politikom in slavnim ljudem. Ljudje, ki so napolnili dvorano Slovenskega Primorskega kluba Jadran v Melbournu so se nasmejali do solz.

Enako je bilo po drugih slovenskih društvih. Nekateri so se držali za trebuhe. Neka gospa je na prireditvi ugotovila, da se njen mož zna tudi smejati, čeprav živila skupaj že nekaj desetletij.

Vanca in Tonca sta uspeli! Bili sta pravo zdravilo za vse nas, saj pravijo, da je smeh že pol zdravja!

Toda Tatjana Turk in Ingrid Verk nista sposobni le za humor temveč opravljlata tudi resno delo. Turkova vodi mladino, piše mladinske knjige, režira in se udejstvuje tudi na političnem polju. Verkova pa je redna igralka v tržaškem gledališču.

Livjo Crevatin nam je potom video kaset pokazal še naše lepe, preproste slovenske vasice z Brkinov in Krasa. Nekateri so videli celo svoj rojstni dom in svojce.

Zahvaliti se moramo našim gostom in tudi Marizi Ličan, ki je organizirala in spodbudila slovenska društva v Avstraliji, da so nam omogočila te nadvse vesele trenutke.

Ivana Škof

RADIO 3 ZZZ

Blagoslovjen praznik božjega rojstva in vse dobro v novem letu želimo vsem rojakom
Ekipa slovenske oddaje

Marceli Bole

Naši dragi Marceli Bole želimo hitrega okrevanja po operaciji kolka ter da bi za sveti Božič že lahko bila med nami. V novem letu pa še na mnoge spisane pesmi!

Vsi njeni prijatelji

OB SMRTI
MAKSA
HARTMANA ml.

*Ob nenadni izgubi
komaj 38 letnega
sina, moža, očeta in
prijatelja
Maksa Hartmana ml.
iz Melbourna
naše iskreno sožalje*

Glas Slovenije

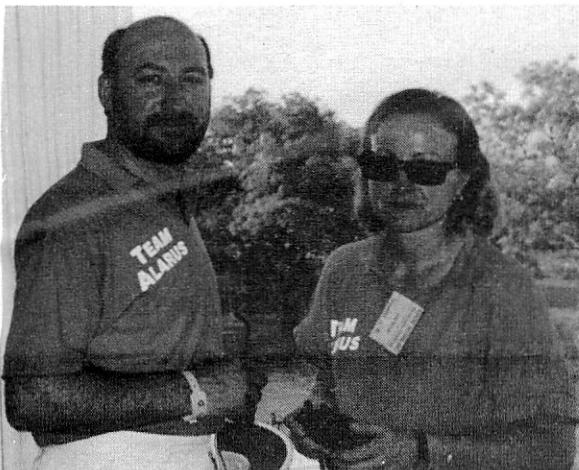
HUMORISTKI TONCA IN VANCA

Foto: Adriana Crevatin

AVTOMOBILSKE DIRKE NA SONČNO ENERGIJO SOLAR CAR RACE - DARWIN TO ADELAIDE

7. novembra 1993

Dimitri Lajovic in Judy

ALARUS - AVTOMOBIL NA SONČNI POGON DIMITRIJA LAJOVICA IZ SYDNEYA

Dimitri Lajovic (sin Dušana Lajovica) je s svojo ekipo vozila Alarus sodeloval na avtomobilskih dirkah na sončni pogon od Darwina do Adelaida že trikrat in to v privatnem aranžmaju. Na prvem tekmovanju leta 1987 je bil v ekipi celo pater Ciril in drugi Slovenci ali v Avstraliji rojeni Slovenci.

Leta 1990 so bili v ekipi Alarus-a II Dimitrijeva soproga Susan, mama-Saša Lajovic, Alenka in vnuki Saše in Dušana Lajovica.

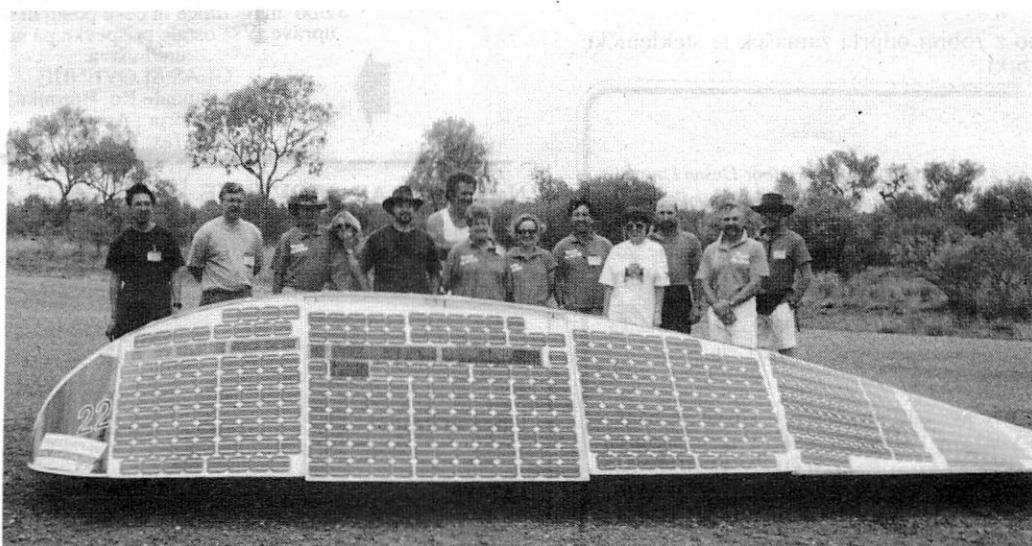
Leta 1993 je sodelovalo v ekipi Alarusa III dvanaest tekmovalcev, vključujuč dva Amerikanca, Dimitri, njegova soproga Susan, Judy Bezjak-Marden, hči Bezjakovih- starih prijateljev Lajoviceve družine. V preteklih letih so na dirkah zmagovali predstavniki raznih večjih firm, kot n.pr. General Motors in Honda ter švicarska univerza Biel University.

Dimitri Lajovic je za svoje vozilo naredil načrt in tudi sestavil ga je sam v svojem prostem času. Stroški pa niso bili nič kaj dosti manjši od stroškov profesionalcev oziroma velikih podjetij Honde in General Motorsa

Tehnika vozila na sončni pogon se izpopolnjuje iz leta in leto in z njo narašča tudi hitrost vožnje - Honda je doseglj 97 km na uro, Alarus recimo 68 km na uro s povprečjem 36 km na uro.

Tekmovanje je polno razburjenja pa tudi napora (zaradi visokih temperatur) in seveda veselja.

Naslednje dirke bodo čez tri leta in nobenega dvoma ni, da takrat ne bi prišlo do večjih izpopolnitiv.

Avtomobil
na sončni
pogon Alarus,
lastništvo
Dimitrija
Lajovica in
njegova
ekipa

TO OUR TAUGHTFUL AND CONSIDERED
PRINTER at
BOUNTY PRINT, 65 Heatherdale Road, Ringwood,
VIC 3134
Its' Christmas!
Hope You have a happy one!
Happy New Year!
"THE VOICE OF SLOVENIA"

SLOVENSKO AVSTRALSKI KLUB PLANICA LTD-Wollongong

Dragi rojaki!
Srečen Božič in novo leto!
Če se nahajate v Wollongongu nas obiščite-
136 - 140 Princess Highway, Figtree
NSW 2525

Ivan Rudolf
Predsednik

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

želi vsem rojakom v Avstraliji vesel
Božič in kar se da uspešno novo leto
1994

Silvestrujte pri nas!
Obiskovalci Sydneysa dobrodošli v našem
društvu!
Štefan Šernek
Predsednik

SLOVENSKI KLUB TRIGLAV SYDNEY

Odbor kluba Triglav želi vsem svojim članom in
priateljem prijetje in vesele božične praznike ter
uspeha polno novo leto 1994

Emil Kukovec
Predsednik

ALARUSOVA UVRSTITEV:

Leta 1987 Alarus I med 25 udeleženci osmo mesto,
število dni 16 in pol.

Leta 1990 Alarus II med 36 udeleženci sedemnajsto
mesto, število dni 10 in pol.

Leta 1993 Alarus III med 52 udeleženci
v skupni uvrsttvitvi devetindvajseti; ostali dve uvrsttvitvi
bomo napisali kar v angleščini: 3rd in 2 seater class, 1st
in 2 seater class with standard lead acid batteries

euro international pty.ltd.

EURO FURNITURE

Wide range of colonial furniture from Slovenia
 Dining Settings Bentwood Chairs
 Rocking Chairs Modern Bedrooms

Available at all leading furniture retail stores

EURO TRADING

Trading with Slovenia in chemical commodities, pharmaceutical products, metals, machinery, sporting equipment, food products and a variety of other products

SHOWROOM ADDRESS:

3 Dalmore Drive
 Scoresby VIC 3152
 Ph: (03) 764 - 1900
 Fax: (03) 764 - 1461

SYDNEY BRANCH

2A Bessemer Street
 Blacktown NSW 2148
 Ph.: (02) 671-5999
 Fax: (02) 621-3213

A KONCU SE NASMEJTE...

“ŠKODLJIVI” OCESNI ZDRAVNIKI (IZ STARE PERZIE)
 Neki odvetnik je svojo grdo hčer omožil s slepcem. Ko je nekega dne prišel v mesto slovit ocесni zdravnik, so ga njegovi prijatelji vprašali, zakaj ni odšel k njemu, da bi se z njim pomenil, kako bi pozdravil njegovo slepoto. Odvetnik je vzkliknil: "Ali bi radi, da bi se zet ločil?"

- Tega soma ne bom vzel, smrdi, verjetno je star!
- Kako star, danes zjutraj snuo ga potegnili iz vode!
- Potem pa ima kak pokvarjen zob v gobcu...

- Ali imate zdravilo za rast las?
- Seveda, v tej steklenički.
- Pa mi lahko dokazete da deluje?
- Seveda, ali vidite tisto dekle pri blagajni, ki ima brčice?
- Vidim.
- No, ona je samo z zobmi odprla zamašek te stekleničke in že ji poganjajo briki...

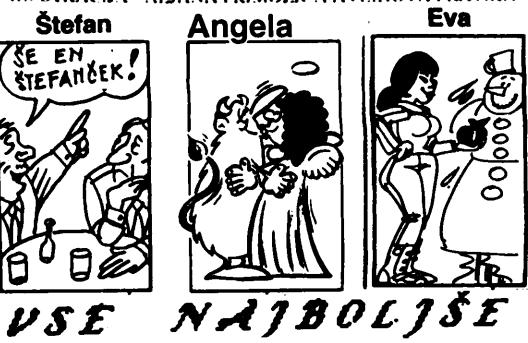
GLAS SLOVENIJE

Založnik-Založba GLAS Ustanovitelji in upravni odbor-Dušan Lajović, Alfred Brežnik, Štefan Merzel in Stanka Gregorič Upravnik-Štefan Merzel, 265 Nicholson Str. Footscray, Vic 3011; telefon (03) 687 5176
 Glavna in odgovorna urednica-Stanka Gregorič, 2/15 Allandale rd. Boronia, Vic 3155; telefon - fax: (03) 762 6830 Uredniški odbor-Draga Gelt, Toni Grzina, Lojze Košorok, Vinko Rizmal, Ljenco Urbančič Tehnično oblikovanje, umetniška izdelava in priprava strani - Stanka Gregorič; Računalniška osnova za prvo stran - Draga Gelt;

Logo - Frances Gelt: Distribucija - S. Z. Gregorič

Informacije: STA - Fax poročila Slovenske tiskovne agencije. OBVESTILA SLOVENSKEGA VELEPOSOLANSTVA iz Canberre in SLOVENSKEGA KONZULATA iz Sydneja, SLOVENIAN BUSINES, SLOVENEC, DELO, DRUŽINA, VFČER, BROŠURE O SLOVENIJI, MLADINA, NAŠA SLOVENIJA, RODNA GRUDA, MLADIKA, REVUA SLOVENIJA v angleščini, Radio SBS, 3 ZZZ.

GODOVNIKI
 ILUSTRACIJA - ALJANA PRIMOŽIČ, PAVLHOVA PRATIKA

Samo naročilnice in čeke pošiljati na naslov uprave. Vse ostale prispevke pa na naslov

uredništva:
GLAS SLOVENIJE
 2/15 Allandale Rd. Boronia 3155
 Victoria, Australia
 Telefon-fax: (03) 762 6830

Naročam GLAS SLOVENIJE

PRILOŽEN ČEK ZA:
 letno naročnino \$ 50.00
 ali polletno \$ 30.00

UPRAVA: GLAS SLOVENIJE

265 Nicholson Street
 Footscray, Victoria 3011

Podpisani(a)

Ulica in kraj

Država Poštna št.

Podpis Datum